

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

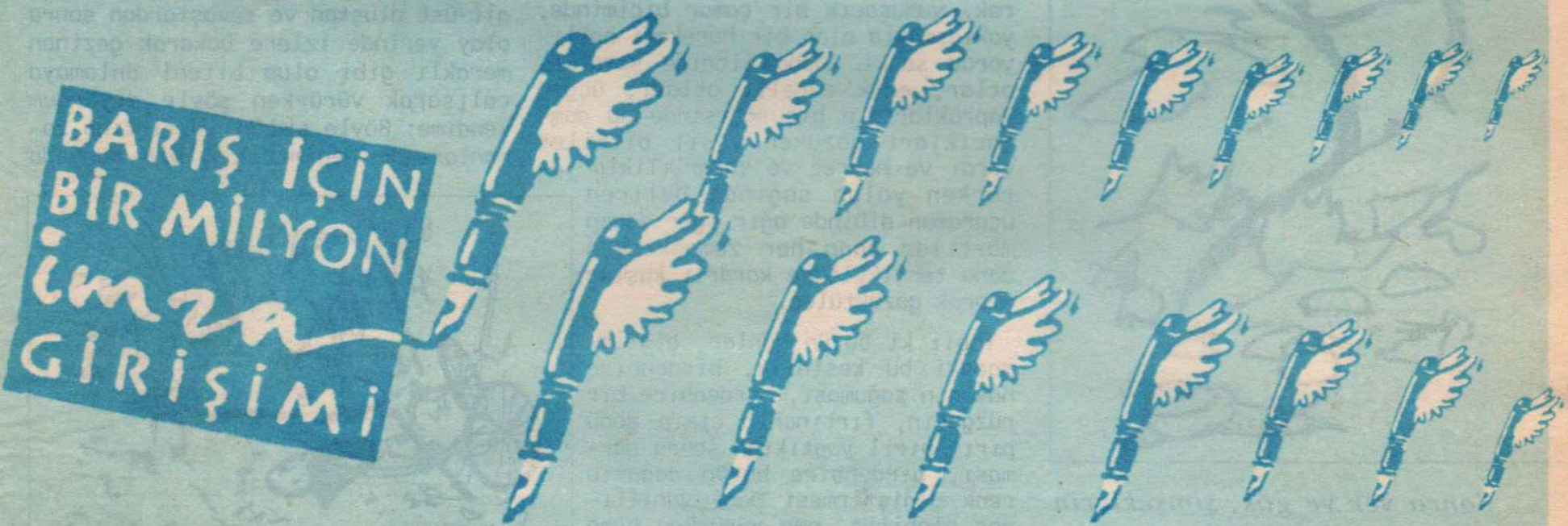
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ÖKÜZ

bana yıllar önce çılgıncasına sevdiğim bir kadını hatırlattınız

İstanbul'da bir grup gönüllü "**Barış için Bir Milyon İmza**" toplamak üzere harekete geçti. Kendilerini, "hangi siyasal görüş, yönelim ya da yaklaşımda görüyor olurlarsa olsun, barıştan yana olan tüm birey, çevre ve kuruluşları, TBMM'ne verilecek bir milyon imzalı ortak bir dilekçe etrafında toplamayı hedefleyen, ve kendilerini çoğulcu sivil bir girişim olarak niteleyen gönüllüler, kampanyayı İstanbul Dedeman Oteli'nde gerçekleştirilen bir basın toplantısı ile başlattılar.

"Barış için Bir Milyon İmza Girişimi" sözcülüğünü

Avukat **Eşber Yağmurdereli** yapıyor.

Girişim hakkında geniş bilgi edinmek için, İstanbul'da imza formlarının dağıtılmasını, bilgilerin ve imzaların toplanıp aktarılmasını üstlenen gönüllülerin, çalıştığı danışma bürosu **Siraselviler Caddesi, Soğancı Sokak No 7 Cihangir'de.**

Telefon numarası ise **0212-252 38 68.**

Barış İçin Bir Milyon İmza Girişimi şöyle diyor:

**BARİŞ İSTEYENLER, GELİN BARİŞ İÇİN BARİŞALIM.
BARİŞ İÇİN BİR MİLYON İMZAMIZ OLSUN.
BARİŞ'A BİRER İMZA VERELİM**

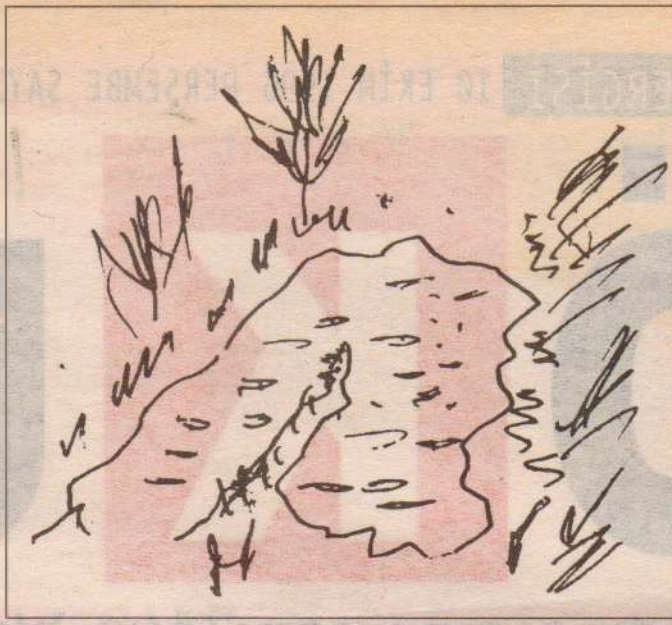
YAZISI 8. SAYFADA

ORHAN PAMUK Fırtınadan Sonra

Sonra yer ve gök, şimşeklerin sürekli aydınlatmaları arasında, hızla yaklaşan bulutların ve hışırdayan ağaçların uç dalları arasında birbirine karıştı sanki. Elimde boş bir bardak, gece yarısı mutfak penceresinden dünyayı seyretmekten memnundum.

Fırtınadan sonra sabah erkenden sokaklara çıktığımda her şeyin değiştiğini gördüm. Kırılıp düşen dallardan, çamurlu yola yapışan sarı yapraklardan söz etmiyorum. Daha derinlerde; daha görülmez bir şey değişmişti de sanki sabahın ilk ışıklarında birden her yerde beliren sümüklüböcek orduları, toprağa sinmiş suyun o güven-sizlik veren kokusu, kapalı hava, bütün bunlar o geri dönüşsüz değişikliğin belirtileriydiler.

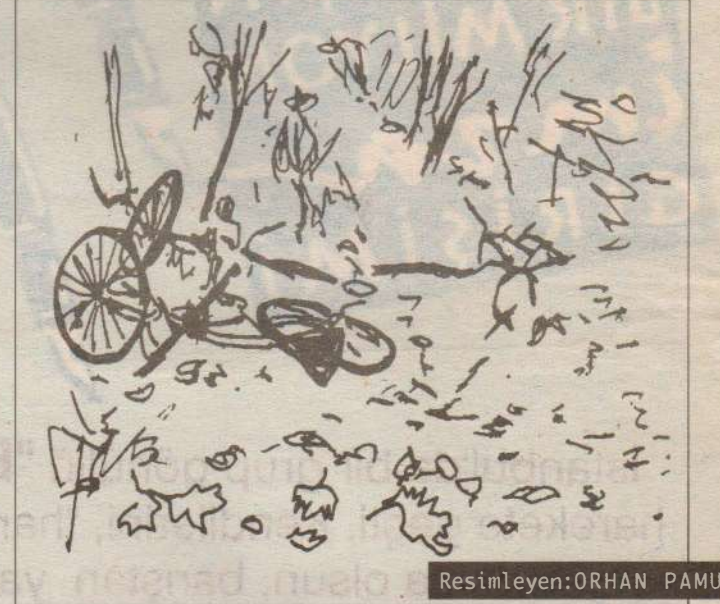
Bir su birikintisinin kenarında durdum, içine baktım. Dibinde toprak, yumuşacık bir çamur biçiminde, yaklaşmakta olan bir hareketi bekliyordu sanki. Daha ileride sararmış otlar, ezik eğrelti otları, üçgen yapraklarının bir köşesinde su damlacıkları gözükken yeşil bitkiler vardı ve hayret ve kararlılıkla yürürken yolun sağında beliren uçurumun dibinde ağır ağır dönen martılar bana her zamankinden daha tehlikeli ve kararlı kuşlar olarak gözüktüler.

Tabii ki bütün bunlar, algılamadaki bu kesinlik, birdenbire havanın soğuması, birdenbire bir rüzgarın, fırtınanın çıkıp göğü pırıl pırıl yaptıktan sonra durması, birdenbire bütün doğanın renk değiştirmesi beni yanıltıyor olabilir, ama yürürken bana öyle geliyor ki, sanki, fırtınadan önce kuşlar ve böcekler, ağaçlar ve kayalar, şu eski çöp tenekesi ve bu eğik elektrik direği, her şey kendini koyuvermiş, amaçsızlaşmış, kesin bir niyetten uzaklaşmıştı da gecenin ortasından sonra, sabahın ilk ışıkları daha belirmeden patlak veren fırtına kayıp niyeti ve anlamı geri getirdi.

Hayatın sandığımızdan daha derin, dünyanın daha anlamlı bir yer olduğunu hissetmek için insanın gece yarısı çarpan pencerelerin gürültüsü, perdeler arasından karanlık odanın içine esen bir rüzgar ve gökgürültüleriyle uyanması mı gerekiyor? Bir fırtınada uyanıp içgüdüyle yelkenlere koşan gemici gibi, uykuyla uyanıklık arasında, içgüdüyle yatağımdan fırladım, açık pencereleri tek tek kapadım, açık unutulmuş bir masa lambasını söndürdüm ve bütün bunları yaptıktan sonra aralıktan sızan rüzgarda sallanan mutfak lambasının altında su içtim. Birden her şeyi kavrayıp sarsan şiddetli bir rüzgar esti ve elektrikler kesildi. Her yer karanlık olunca mutfağın taşına basan çıplak ayaklarım üşüdü.

Titrer gibi sallanan çam ve kavak ağaçlarının arasından, denizdeki dalgaların gittikçe büyüyen köpüklerinin beyazlığını, durduğum yerden, pencereden görebiliyordum. Gökgürültüleri arasında, yakınlarda bir yere, belki de denize bir yıldırım düştü. Sonra yer ve gök, şimşeklerin sürekli aydınlatmaları arasında, hızla yaklaşan bulutların ve hışırdayan ağaçların uç dalları arasında birbirine karıştı. Elimde boş bir bardak, gece yarısı mutfak penceresinden dünyayı seyretmekten memnundum.

Sabah ise masallardan, şiddetten, alt-üst oluştan ve savaşlardan sonra olay yerinde izlere bakarak gezinen meraklı gibi olup biteni anlamaya çalışarak yürürken şöyle diyordum kendime: Böyle şiddet ve fırtına zamanlarında hepimiz tek bir dünyada

Resimleyen:ORHAN PAMUK

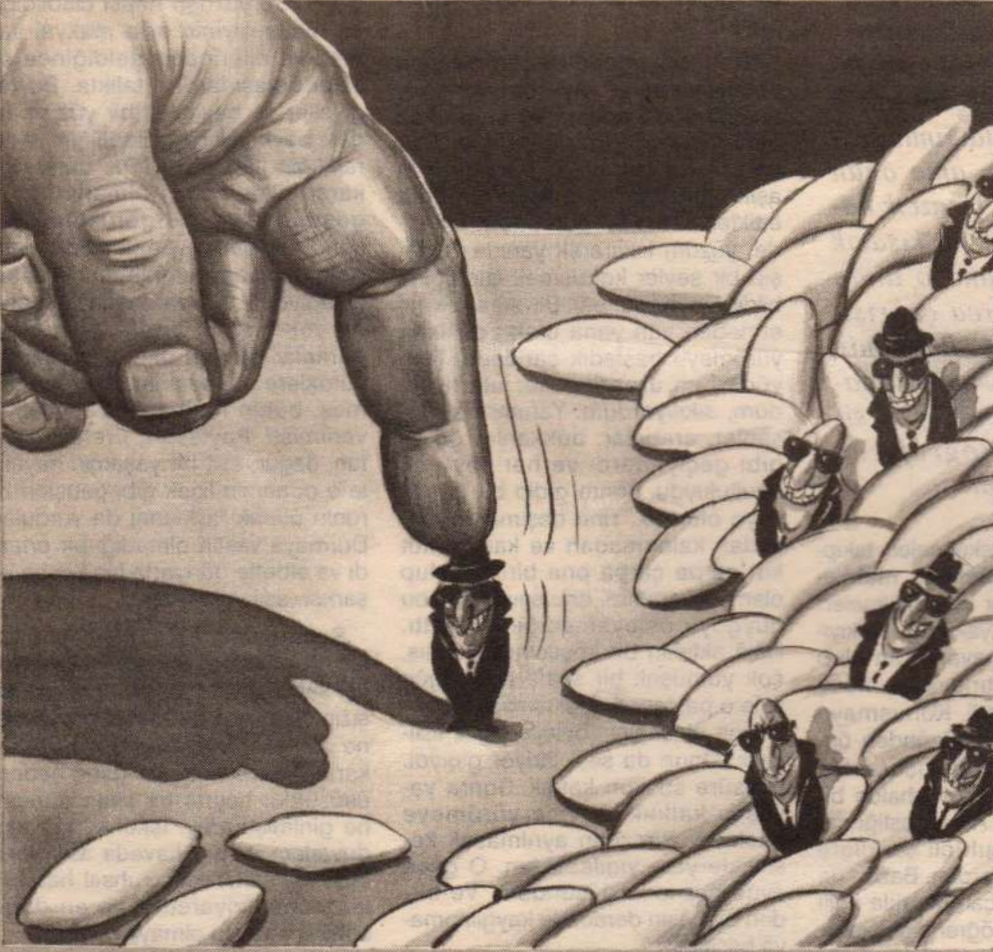
hep birlikte yaşadığımızı anlıyoruz. Daha sonra gece bırakıldıkları yerden devrilerek düşen bisikletlere, kırık dallara bakarken şu da geldi aklıma: Böyle fırtına zamanlarında yalnız tek bir dünya olduğunu anlamakla kalmıyor, hepimizin tek ve aynı hayatı yaşamakta olduğunu da sezmeye başlıyoruz.

Bir kuş, küçük bir serçe, fırtınada, ama anlayamadım ne yüzünden, çamurlu toprağa düşmüş ölüyordu. Soğukkanlılık ve merakla onun resmini yaparken açık defterime ve öteki resimlerin üzerine tıp tıp yağmur yağmaya başladı.

... Musa Kart

Devlet içinde yuvalanmış çeteler gündemde...

AYIKLA PİRİNCİN TAŞINI!

Erbakan'ın Libya gezisinde
Kaddafi açtı ağzını yumdu gözünü!

**KADAYIF'IN ALTINI
KIZARTTI KADDAFİ!!**

BAŞİBOŞ SEVDA GÜNCELERİ

Cezmi Ersöz

Beyoğlu, İstiklal Caddesi'nin girişinde, en görünür yerde durup bütün gün beklemiş. Arkadaşlarının hemen bir çoğu oradan geçiyorlarmış. Kendisine yaptıkları haksızlık ve kötülüklerden ötürü ilişkisini kesmek istediği arkadaşlarına kırmızı, ilişkisini bu ve buna benzer nedenlerden ötürü kesmeye hazır olduğu diğerlerine sarı kart göstermiş...

İstanbul'un kimi sokaklarında, meydanlarında gözleri görmeyen müzisyenler konserler veriyorlar. Onlara nerede rastlasam hemen duruyor ve dinlemeye başlıyorum. Seslerinde garip bir ürperti var bu insanların. Onları dinlerken yoksul ve ezilmiş bir dünyaya ait olduğumu hissediyorum. Yoksul ve ezilmiş, ama bir gün iyi kalpli bir devrim yapmaya kararlı... Görmeyen insanların söylediği kırık dökük aşk şarkıları bende birgün devrim yapılması gerektiği duygusu uyandırıyor. Sonra bu insanları bir çember olup dinleyenlere bakıyorum. Oradaki herkes o an çocuklaşmış, özüne dönmüş gibi geliyor bana. O bu ülkeyi, Türkiye'yi Türkiye yapan insanları düşünüyorum. Bu şarkıları dinleyip özüne dönen, hemen oracıkta mahzun bir çıplaklıkla kendisini sorgulayan insanlar nasıl oldu da bu kadar şoven, hırslı, açgözlü hale getirildiler diye hayıflanıyorum. Kim, nasıl oldu da bizi bu şarkılardan kopardı, bu duygu halinden, bu utangaç, ama güçlü sevgilerden... Koptuk mu gerçekten?..

İçimizde küçük bir kıvılcım kalmış olsa bile yeter...

Sevgiye, yakınlığa tutkunum ben. Bazen benden uzaklaşan dostlarımı, yakınlarımı tutmak, onlara kendimi ve birlikte olduğumuz günleri hatırlatmak istiyorum. Ama tutamıyorum onları, kayıp gidiyorlar sanki... Kimse kendisini sevmeye, sevmeye layık görmüyor... Herkes kendisine kınarlığı ve öfkeyi daha çok yakıştırıyor... Hesap sormayı. Duygusalılık ve sevgiye ihtiyaç duymak küçültücü bir şey sanki.

Ne yaşarsan yaşa, ama yine de belli etme. Genel yasa bu. Arkadaşlar, en yakın insanlar arasında da böyle bu. O zaman niye biraraya geliyoruz? Anlamı yok. Birbiri-

mizin direncini ölçmek için mi? Bakalım aramızda en önce kim yıkılacak? En önce kim belli edecek yalnızlığını? Kim sevgiye olan o derin hasretini haykıracak? Kim bu yüzden küçük duruma düşecek? Kendisini saklayan kendince küçük duruma düşmediği için hastalıklı bir gurur yaşıyor. En kahraman o oluyor. Rezillik...

Bu kentte, bu kent İstanbul ve her kent kendinden sorumludur. Evet, bu kentte hiçbir yazar, hiçbir sanatçı diğerini beğenmiyor, dahası sevmiyor. Bekliyorum, birisi birisini övsün, birisi birisinden sevgiyle, vefayla, incelikle söz etsin. Pek rastlamıyorum. Bu büyük yalnızlık, bu büyük gizli ve açık düşmanlık, bu kötücül şüpheler için mi, yazıp çizer, yaratır, geceler bo-yu çalışıp didirir onca insan.

Hem sevmeye, bağlanmaya derin bir özlem duyuyoruz, hem de karşımıza biri çıkınca onu mahvediyoruz. Böylesi derin bir özlem, ama böylesi bir sevmeye yeteneksizliği... Ne acınası bir durum...

Çok sevdiğim bir arkadaşım, onu da pek görmüyorum, çok sevdiğim için yaklaşırırsak birbirimizi kırarız korkusuyla çok sık da aramıyoruz. İşte bu arkadaşım geçen gün evde bir sarı, bir de kırmızı kart hazırlamış, futbol hakemlerinin kartları gibi. Sonra da Beyoğlu, İstiklal Caddesi'nin girişinde, en görünür yerde durup bütün gün beklemiş. Arkadaşlarının hemen bir çoğu oradan geçiyorlarmış. Kendisine yaptıkları haksızlık ve kötülüklerden ötürü ilişkisini kesmek istediği arkadaşlarına kırmızı, ilişkisini bu ve buna benzer nedenlerden ötürü kesmeye hazır olduğu diğerlerine sarı kart göstermiş... O anları merak ediyorum. Kartları gören arkadaşları ne yapmışlar, ne hissetmişlerdir acaba?.. Arkadaşıma soruyorum, ısrarla çok fazla birşey söylemiyor: Ama çok etkili oldu, kartları gören şaşkına uğradı diyor...

Geçen gece bir arkadaşım evime geldi. Babasından miras kalmış. Yoksulluktan, insanların yaşadığı baskılardan, hapishanelerdeki katliamlardan, Cumartesi Annele-ri'nden bahsederken ansızın öfkelen-di: **Kaç para bu devrim, satın almak istiyorum, kaç paraysa vereceğim. Bende para çok. Hepsini verebilirim. Ama yeterki devrim ülkemize gelsin**, diye bağır-maya başladı. Sonra sakinleşti. Bir süre sonra da uyudu, üzerini örttü. Yüzüne baktım, yaşından çok büyük gösteriyordu. Ama yine de çocuktu... Şizofrenlere kendimi hep yakın hissetmişimdir...

TODİKANKA KOLİTOP

Küçük İskender

Her ölüm haberini birbirimizin gözlerinden okurduk. Biz fazla gürültü yapardık. Kalabalıktık. Hem severken, hem savaşıırken, hem sevişirken, hem üretirken kalabalıktık. Kimsenin korkusu yoktu; herkes kadar insanlık tarihiyle alakâdardık!

Serin eylül akşamları, tadilat nedeniy-
le kapalı âşıkların kalplerine siner-
ken, bir çift kâğıtlının amacına ulaş-
mış çocuklara bir memesinde çukulata bir
memesinde caz getirdiği ay tutulmaları, mel-
lankoli tutulmaları çağında biz fazla gürültü
yapardık. Kalabalıktık. Hem içerden, hem
dışardan, hem içerken, hem zıçarken kala-
balıktık. Kimsenin işi gücü yoktu; herkes
kadar gökyüzüyle alakâdardık!

Zengin olunca Avustralya'dan kanguru ge-
tirtecektik. Kangurunun cebine girip yerleşe-
cek, birlikte Akdeniz'e inecektik. Geceleri
sahildeki ateşin başında obua eşliğinde Ma-
yakovski'den şiirler, Madonna'dan şarkılar,
Warhol'dan nefis ayakkabılar yeşertecektik.
Devrimciydik. Devrimi memleketimize gelin
edecektik. Aramızdaki adamlardan biri, gün-
lüğüne şöyle buyuracaktı: 'ölü yıkayıcılarının
yumuşak mıdır elleri / ve nereye dek uzanır
gövdeleri / hep bir ağızdan mırıldanırken ölü-
ler / albinioni'nin adagio'sunu! / ve bu ada-
gio böler mi uykusunu / çöl kenarında uçu-
şan yusuflukların / ölüm / tahtadan oyul-
muş / oyuncağıdır çocukların, eskirken in-
san / hayatının nerelerini eşeler -lâl hatıralar
/ ip kopar cambaz düşer / beyaz prensiz
şehre sessizce girer beyaz at! / sel susar, diz-
lerinin üstüne yıkılır deprem / eğer bir gün
ben de düşeceksem / ip kopacaksa ve dü-
şüp öleceksem / sırrını tutarım aşk! / kimse-
lere söylemem!' Hepimiz günlüklerimizi baş-
kalarının yüzlerinde sakladık. Başkalarının
yüzleri, gizli çekmecelerdi, çelik kasalardı.
Her ölüm haberini birbirimizin gözlerinden
okurduk. Biz fazla gürültü yapardık. Kalaba-
lıktık. Hem severken, hem savaşıırken, hem
sevişirken, hem üretirken kalabalıktık. Kim-
senin korkusu yoktu; herkes kadar insanlık
tarihiyle alakâdardık!

Faşizmi yenince ekmeklere süt, beyinlere
ilham, ellere güç, türkülere sürrealizm, rakı
sofralarına kahkaha katacaktık. İllaki yap-
caktık. Bir çift kâğıtlının amacına ulaşmış
çocuklara inanılmaz düşler kurdurttuğu otu-
rumlarda punk olanlarımız kırık bir ney sesi
eşliğinde dünyanın merkezine gözyaşlarına
bulanmış ellerini sarkıtacaklardı. Aramızda-
ki adamlardan biri, günlüğüne şöyle buyu-
racaktı: 'zamanlama hatası yapma, kahra-
man ol!' diye buyuracaktı. Hepimiz kahra-
manlıklarımızı başkalarının hayatlarına bağ-
lamıştık. Kalabalıktık. Hem doğarken, hem
ölürken kalabalıktık. Kimsenin tekrarı yok-
tu; herkes kadar mutlulukla alakâdardık!
Yani, topu topu o kadardık!

Altay Martı

ESKİ SOL AŞKLAR

Yorgun yüzlü adam geril-
miş bir yüz, hafif çatılmış
kaşlarıyla diyeceklerini de-
mişti. Aslında geçkin şairin
de benim de bildiğimiz şey-
leri anlatmıştı, ama onun
derdi herhalde birazcık ha-
tırlatmaydı. Ve bu kısacık
ömürlü tartışma o anda
kafamda onlarca çağrışı-
ma neden oldu. Beynimin
en kıvrımlı yerinde oyna-
şan yüzlerce sarı-gri, si-
yah-beyaz fotoğraf can
bulmaya başladı.

İllegal yaşam, işkenceler, takip-
ler, cezaevi, hücreler, mahke-
meler, ihanetler ve çözümler!
Geçmiş yaşamının yakıcılığı ve kıy-
cılığını asla abartmayan, tüm olup
biteni kivançla hatırlayan kırkbeş
yaşlarında bir şairdi. Konuşmaya
başladığında gözleri yüzünden ön-
ce gülerdi. Çok durulmuştu artık,
çok dinginleşmişti. Ve herhalde bi-
raz da yorulmuştu. Aklına estiği za-
manlarda usul usul içli şarkılara
başlardı oturduğu yerden. Bazen de
kollarını iki yana açarak aşkla ilgili
ne kadar duyduğu, öğrendiği, yazdı-
ğı şiir varsa birbirinin peşisıra onları
okurdu. Kadınlara, hele de güzel ka-
dınlara karşı saklayamadığı bir ilgisi
vardı bir de. Kiminin sesinden, kimi-
nin bakışlarındaki buğudan, kiminin
yüzündeki masumiyetten, kiminin
de vücudunun albenisinden bahse-
derdi geç kalmış gözleriyle.

Aşk sayesinde bedenindeki yara-
ların yavaş yavaş kabuk bağladığı-
nı, her tarafı erkek ruhunun kaba kı-
sımlarının erimeye başladığını, en
derininde duran sevimli, çocuksu,
ürkerek ve gerektiğinde biraz da ha-
şarı kişiyi bulup çıkarmaya çalıştığı-
nı iddia ederdi. Bir görkemli sancı
yaşıyordu ve bunun kimilerince fark
edilmesi ve bazen de kınanması es-
kisi kadar etkilemiyordu kendisini.
Hayatı yaşamaktan çok tüketiyordu
artık. Aşkın günlük telaşları zorlaştı-
rmaktan, insanın içini acıtmaktan
başka bir işe yaramadığını düşünen
çevresindeki birçok insana oldukça
kızıp katmerli eleştirilerini sıraladığı
da oluyordu bazen.

Her zamanki ağdalı ve kinayeli laf-
larıyla "solcuların aşkı bilmedikleri-
ne, beceremediklerine ve korktukları
için aşkı küçümsemek zorunda kal-
dıklarına" dair coşkulu söylevlerin-
den birine başladığı bir gün, biraz
kırgınlık, biraz sitemle harmanlanmış
bir ses ırkılmasına neden oldu:

"Ne anlatıyorsun sen yahu!"

Şimdiye dek anlattıklarını kimi za-
man gülümsemeyle, kimi zaman
dikkatle dinleyen yorgun yüzlü ça-
lışma arkadaşlarından birinin sesi-
di bu. Sesin alevinden ürküp sustu.
Susarak arkadaşına "devam et" de-
mek istiyordu. Az önceki çıkışının
verdiği güven ve bu konuda tartış-

manın yarattığı engellenemez bir is-
tekle konuşmaya başladı arkadaşı:

"Nicedir izliyorum seni. Bana bi-
raz haksızlık yapıyormuşsun gibi
geliyor."

Yine hiç sesini çıkarmadı şair. Kı-
sık gözleri ve vakur yüzüyle öylece
bakıyordu.

"Bak, başımdan geçen bir şeyi
anlatayım sana" diye başladı söze
yorgun yüzlü adam. "80 öncesinde
aynı fraksiyonda yer aldığımız ve
bana göre çok güzel olan bir kıza
aşık olmuştum. Günlerce tereddüt
ettikten sonra bir gün başım önüm-
de, yüzüm kızarak yanına yakla-
şıp bir şeyler konuşmak istediğimi
bildirdim. Kabul etti. Bir süre tek laf
etmeden yan yana ufak adımlarla
yürümeye başladık caddede. Tüm
vücudum ürperiyordu; utanıyor-
dum, sıkılıyordum. Yanımızdan in-
sanlar, arabalar, dükkanlar gölge
gibi geçiyorlardı ve her şey çok
uğultuluydu. Sonra gidip bir pasta-
neye oturduk. Yine başımı hiç ma-
sadan kaldırmadan ve kalbim küt
küt çarpa çarpa ona birlikte olup
olamayacağımızı, onu sevdiğimi, bu
duyguyu önleyemediğimi anlattı.
Hâlâ aklımın bir köşesinde kalmış,
çok yumuşak bir sesle ertesi gün
yine o pastanede buluşursak kararı-
nın ne olacağını söyleyeceğini fısıl-
ladı. Onun da sesi titiyor gibiydi.
Bir süre suskun kaldık. Sonra ya-
vaşça kalktık ve yine yürümeye
başladık. Birazdan ayrılmasak ke-
sinlikle yere yığılacaktım. O gece
evde hep onu düşündüm. Ve bir-
den bire aşırı derecede kaygılanma-
ya başladım."

Tartışmadan çok hesaplaşmaya
benzeyen bu karşılıklı sayılabilen
konuşmayı sessizce izliyordum o
ana dek. "Kaygılanmaya başladım"
lafını duyunca elimde olmadan sor-
dum: "Neden?"

Biraz öncekinden daha coşkulu
bir şekilde girdi söze: "Kaygılanıyor-
dum. Ya kız kabul ederse, ben ne
yapacaktım. Çünkü devrime koşu-
yorduk ve çok çaba sarfetmem,
üzerime düşeni yapmam gerekiyordu.
Bildiri dağıtmam, seminerlere,
forumlara, boykotlara, mitinglere
katılmam, afişe çıkmam, gecekon-
du- işçi semtlerinde örgütlenme
yapmam, bol bol okumam, gerekti-
ğinde kavgaya girmem ve sınırsızca
mücadele etmem gerekiyordu. En-
dişem bundandı. O kıızı seviyordum
ama aşka vaktim yoktu. İşte bu yüz-
den haksızlık ediyorsun bizim gibi
insanlara!"

Yorgun yüzlü adam gerilmiş bir
yüz, hafif çatılmış kaşlarıyla diye-
ceklerini demmişti. Aslında geçkin şa-
irin de benim de bildiğimiz şeyleri
anlatmıştı, ama onun derdi herhal-
de birazcık hatırlatmaydı. Ve bu kı-
sacık ömürlü tartışma o anda ka-
famda onlarca çağrışıma neden ol-
du. Beynimin en kıvrımlı yerinde oyna-
şan yüzlerce sarı-gri, siyah-beyaz
fotoğraf can bulmaya başladı.

80 öncesinin dirilik, öfke, düş, öz-
lem, isyan, sabır, coşku ve başkal-
dırı dolu yoğun yaşanan dönemine
içerden olmasa da dışardan ama
çok yakından tanık olabilmıştim.
Gözler ateşe bulanmış, tüm beden-
ler umuda kesmişti. Ve bu umuda
eşlik eden çok anlamlı bir telaş var-
dı ortalıkta: "Devrim yakındı ve erte-

lenemezdi." Ve devrim herkes için-
di; çoğul yaşamlara elini kolunu
uzatacak, onları saracaktı. Diğer "in-
sana ait durumlar", sevinçler, hırçın-
lıklar, kaptisler, üzüntüler, sevgi,
cinsellik, aşk, bunlar zavallı bir tekil-
likti. İşte bu yüzden tüm kızlar "ba-
cı"ydı. Bu yüzden hepsi olabildiğin-
ce rüküş giyinir, asla makyaj yap-
maz ve ellerinden geldiğince pa-
saklı dolaşırlardı ortalıkta. Bu tarz
giysiler ve bakımsız bir yüz ve be-
den beynselliğin, ciddiliğin ve ka-
rarlılığın ifadesiydi. "Pis burjuva"ya
karşı bilinçlenmiş olmanın da bir
göstergesiydi bu görünüm. Hem
sonra bir de "devrimci ahlâk" vardı.
Aslında feodal-müşüman-kasaba
ahlâğıydı bu. Ama başka seçenek
de yok gibiydi o tarihlerde. Yeşil
parkalar altında usul usul çarpan
yüreklerle sevdalanma yasağı kon-
muş, bütün hormonlara "dur emri"
verilmişti. Paylaşan, üreten, yara-
tan, özgür, eşit bir yaşamın hayaliyle
o dönemin fişek gibi gençleri zo-
runlu olarak "aşklarını da vurdular."
Durmaya vaktin olmadığı bir ortam-
dı ve elbette dünyada hiç kimse ko-
şarken aşık olamazdı.

Sonra kaba, kara, ölümcül elleri,
leş gibi kafaları, zift gibi yüzleri ve il-
kel salyalarıyla postallar bastır-
dılar. Koskoca bir ülkeyi göz hapsi-
ne aldılar. Yeraltında, gözden uzak
karanlıklarda binlerce genç bedene
üşüşüldü; hoyrat bir talan dönemi-
ne girilmişti artık. İşkence çığlıkları
duvarlara çarpıp havada asılı kaldı,
ölümler, sakatlıklar, ruhsal hastalık-
lar komşu ziyaretlerinin en doğal
sohbet konusu olmaya başladı.

Bunca kötülüğü ve haksızlığı ol-
duğu gibi kabullen ve hiç umur-
samayan, hiç yüzü kızarmayan bir
tarih yaşadık sonra. Kalleşlik, güç
kullanma, haksızca hesaplaşmanın
rengi soldu. Cezaevleri fireli-firesiz
boşalmaya başladı. Sokakta farklı
bir hayat vardı artık. 80 öncesinin
kararlı, gözüpek, hayalci ve vicdanlı
bir dolu insanı bundan sonraki ya-
şamında ihanet, işsizlik, sefalet, iti-
rafçılık, bireysellik, uzlaşmacılık,
teslimiyetçilik, vurdumduymazlık ve
benzeri birçok kavramla tanıştı. Ve
bunların hepsi bir sızı olarak kaldı
bir yerlerinde. Vücutlarında her da-
im kıpkırmızı yanan ateşi elbirliğiyle
söndürmüşlerdi. Bundan sonraki
hayat çok derinlerde kalan bir
"kor"la, bir "köz"le yetinme dönemi-
di. Çok yaranlanmışlardı ve yaralı in-
sanların artık "aşk yaşamaya" ta-
hammül ve mecalleri yoktu.

Son iki-üç yıldır barlarda alkolün
buğulandığı gözleri ve tütsülen-
dirdiği kafalarıyla yarım yamalak da
olsa "karşı cins"ten birine kur yap-
maya çalışan eski solculara baktı-
ğımda çok ilginç duygulara kapılı-
yorum. Örselenmiş bir bedenle kay-
bolan zamanlarını telâfi etmeye ça-
şıyorlar. Yine kendilerine güvenliler,
yine yeri geldiğinde "insana yaraşır
bir hayat" için ne denli mücadele
verebileceklerini ve bunun ne çok
haklı olduğunu savunuyorlar, ama
"aşk"la da istiyorlar, kırık dökük de
olsa bir "aşk yaşamayı" özlüyorlar.
"Eski sol aşk"ların yıpratmış kalpleri
kaçamak bir bakışla bile belki de
çok farklı çarpıyor. Aşk çoğu
zaman çok soylu bir yenilgidir, ama
çok "iyi" bir şeydir; bunu artık hepsi
biliyor.

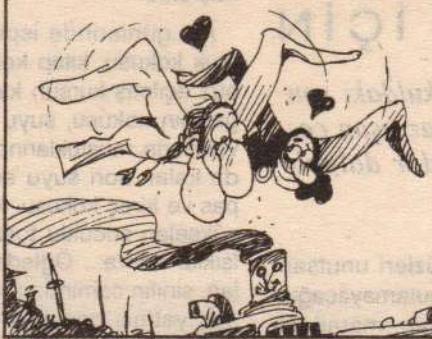
...geçip oturdu genç & aşık
çiftimiz mutlak koltuğa...mırmır
kediler gibi koklaşırlarken...

...karşılarna fena halde
abazan & maneviyatçı iki
insan özütü oturdu...

...bizim kumrular bedenlen
ordalarsa da, ruh durumları
seyahat halinde...

Rahatsız oldu abazan
maneviyat karışımı er-
kekler... Bu ne lan bu?
utanmazla bu...

...ve hemen ra-
hatsız etmeliydi-
ler...

...gerçeğe fena
halde kondu
kumrular...

SANA NE BİZİM NE YAPTIĞIMIZDAN?

DEVAM EDİYOR!

(Çıkmamış Bir Kitaptan Numarasız Sayfalar)

FERHAN ŞENSOY

bülbül konmuş
grayderin sarısına
rum elinin hisarında
büyük şaşkınlık
seksenaltı nisanı
grayderler ormanlardan
boğaz'ın mavi sularına iniyor
fatih sultan mehmet'in
dağlardan indirdiği gemiler gibi
bülhüllerde tarih bilgisi yoktur
geçen yılki ağaçları arıyorlar
sersemlemişler
grayderden buldozere bülhül uçuyor
rum elinin hisarında
fatih sultan mehmet köprüsü inşaatı
huzur kokan bir bahar
kalk gidelim
taşınalım bir bahar
yeni yeni yerlere
tanışalım bir bahar
biz her bahar kiracıyız
her bahar
kiracımızdır bizim

SOSYOLOK ECEVİT

**Biz toplum olarak, "Ben dün ne yediğimi unutuyorum"
sözüyle aramıza mesafe koyabilecek miyiz?**

Keşke... Ama keşke demek, inşallah demek
çözüm değil ne yazık ki. Korkarım, daha
uzun yıllar "Ben dün ne yediğimi unutuyorum"
deyip duracağız. Hatta bunu bir öğünme vesilesi
yapacağız. Ne acı...

Bakınız, bu sözün arkasında asla tasvip edemeyeceğim bir zihniyet yatıyor. İş bununla kalsa iyi, malum sözü sarfedenler de toplum içinde güç durumlarına düşüyor. Acı hatıralarımdan biridir, İspanyol bilimadamı dostum Prof. Garcia ile İstanbul Otogar'ının içindeki bir kahvede otobüsümüzün hareket saatini bekliyorduk. Kahve tıklım tıklım, herkes televizyon seyrediyor. Tam o esnada, ekrandaki hanım sanatçımız sunucuya "Ben dün ne yediğimi unutuyorum" demez mi... Ve kahvedekilerin neredeyse tamamı bir ağızdan, o kelimeyi kullanmaktan hicap duyarım, sanatçımızın çok çirkin bir şey yediğini söylemezler mi? Ne olduğunu anlayamayan Prof. Garcia, kahveyi saran coşkudan etkilenerek, durumu açıklamamı istedi. Hayattaki nadir yalanlarımdan birini savurdum, "Sanatçımız ilkbahar sevincini dile getirdi, dostlarımız da onu onayladılar" dedim. Zeki bir insan olan Garcia, bana göz kırparak şöyle konuştu: "Siz toplum olarak, ilkbaharı şehvetle seviyorsunuz!" Çirkinliğin kokusunu almıştı. Yerin dibine geçtim...

İşin enteresan tarafı, yıllardır çekmecemde utanç abidesi olarak duran bir araştırma dosyası da bu acı hatıramı pekiştiriyor. Araştırma, Uğur Dündar Bey'in "İşte Hayatınız" programını yaptığı dönemde, sekiz ayrı şehirdeki kahvelerde gerçekleştirilmiş. Araştırmanın sonuçlarına göre, kahve müdavimlerinin yüzde 42'si, Uğur Dündar Bey'in "... hatırlıyor musunuz?"

şeklinde biten her sorusuyla birlikte, konuğun pasif cinsel-eşcinsel ilişkilerinden başka bir şey hatırlamadığını iddia ediyormuş. Tabii bunu da seviyesiz bile denemeyecek bir üslupla yapıyorlarmış. Hoşgörünün sınırlarını zorlayarak naklediyorum, "Yediği şey'leri sor, anca onları hatırlar" şeklinde... Bizim toplumumuz bu mudur, kültürümüz bu mudur? Bireysel ve toplumsal hafızamız, afedersiniz, erkeklik cinsel organı figürleriyle mi dokunmuştur? Hal böyleyse, diyebileceğim tek şey var: Ne acı...

Acı olmasına acı da, ya "acı ama gerçek" ise... Sık sık "Ben dün ne yediğimi unutuyorum" diyen bir dostum, geçenlerde, bir futbol tartışmasında "Ulan çocukluğumdan beri her sene koyuyoruz size be!" şeklinde bağırır mı? Enteresandır, dün ne yediğini unutuyor ama çirkin bir dille ifade edilmeye müsait olayları yıllarca unutmuyor. "Biz hafızasız toplumuz" sözünü pek seven dostlarıma sormak isterim: Bu ne hafıza, bu ne unutkanlık; enine boyuna irdeleyebilir misiniz?

Esasen, benim değinmek istediğim konu bu değil. Bakınız, her insanın, daha bilimsel bir dille ifade edersek her bireyin hafızası aynı güçte olmuyor. insanlık hali, hepimiz birçok şeyi unutabiliyoruz. Ancak bazı dostlarımız var ki... Bir işyerinde beş yıl çalışıyor ya da bir okulda altı sene okuyor, maaşallah herkesle pek samimi, hatta laubali. Derken işten ayrılıyor, okuldan mezun oluyor. Aradan iki ay geçmiyor ki, bir bakıyorsunuz dostumuz herkesi unutmuş. Laf açıldığında yüzüne bir gülümseme yayılıyor, şöyle bir kasılıyor, böbürlene böbürlene konuşuyor: "Ne bilim yaa, vardı birileri yaa, ben hatırlamam yaa!"

Esasen, yüz defa birlikte yiyip içtiği insanları, son görüşmelerinden üç gün sonra hatırlamayan insanlarımızı bile anlıyorum, hafıza meselesi; fakat "Kimdi o be?" derken gözlerine oturan zafer ifadesini anlamakta güçlük çektiğimi de itiraf etmek durumundayım. Aynı itirafı geçenlerde bir psikiyatrist dostuma da yaptım. Kendisi bir an daldı ve ardından "Ne tuhaf" dedi, "aynı noktaya takılmışız. Ama ben o kadar takılmıştım ki, sonunda bu tür insanlarla görüşerek geniş çaplı bir araştırma gerçekleştirdim. 726 kişiyle görüştük. Görüştüklerimizin yüzde 3'ünde ileri derecede hafıza yetersizliği saptadık. Yüzde 97'sinde ise klinik artistlik..." Şaşırmıştım, kendimi toplayarak sordum: "Aman birader, ne söylüyorsun, klinik artistlik ne demek?" Psikiyatrist dostum gülümsedi ve "Boşver" dedi, "boşver, hayat akıp gidiyor işte"...

Doğru, hayat akıp gidiyor işte. Fakat artık Zeki Müren Bey yok. Samimi olarak pek üzüldüğümü ifade etmek isterim. Bazı dostlarımız ne güzel söylediler: O kendi kabuğuna çekilmişti ve bu arada hayat çok değişmişti. Dünyaya başını uzatır uzatmaz, gördüğü çirkinliklere dayanamayarak göçüp gidiverdi... Pek doğru. İMÇ merkezli müzik piyasasında 100'den fazla plak yapmış, Yeşilçam'da 18 film çevirmiş; Fahrettin Aslan, Osman Kavran gibi gazino patronlarıyla çalışmış, yani inziva öncesi ömrünü tertemiz bir dünyada, pırlanta gibi insanlar arasında geçirmişti. Hayatın, piyasanın çirkef yüzünü hiç görmemişti. Zaten o yıllarda her şey bir başkaydı. Sonra, Bodrum-İzmir karayolundaki üç saatlik yolculuk sırasında otomobil penceresinden gördüğü kirli hayata dayanamadı sanatçımızın kalbi... Kendisini hakikaten hayırla yadediyorum; bazı arkadaşlarımızı da hakikaten pek seviyorum. İnanınız ki öyle...

Bu noktada bir küçük Ercan fıkrası pek munasip düşmeyecek galiba. İyisi mi biz, bu kez, küçük Ercan'ın sevdiği bir şarkıyla vedalaşalım. Zeki Müren Bey de bir filmde icra etmişti bu şarkıyı: "Küçük kurbağa, küçük kurbağa/Kuyruğun nerede?.../Kuyruğum yok, kuyruğum yok/Yüzerim derede..."

AYRILMAYANLAR İÇİN

Annem... Otuz yılın sonunda, bu gün okuldaki son dersini verdi. Sınıfın kapısında, dizini biraz aşan çocukların arasında, sanki yarı beline kadar dalgali bir denizin ortasındaymış gibi duruyor.

Önce koridorlarda dolaştım uzun uzun. Duvarlarda asılı olan "Koşma!" yazısına inat, sessizce koştum. Ethem Çalışkan'ın çizdiği Atatürk portrelerine baktım, "Besimiz" duvar gazetesinde, "dolmakalemlerle çizgisiz dosya kağıdı, a yazılmış" şiirleri okudum. Uzaklarda bir yerlerden gelen mandolin sesine kulak kabarttım... Ceplerimi karıştırıp, arkasına tükenmez kalem kağıdı takılarak boyu uzatılmış, cüce kurşun kalemler aradım, düğme kadar, kararmış silgiler... Bir sınıfın kapısı önünden geçerken içerideki öğretmenin "Tahtayı dinle!" sesine tutunup kimselere görünmeden, "geç kağıdı getirmeden" sınıfa süzuldüm... Panoda asılı zaman şeridine baktım önce. ilkbahar, yaz, sonbahar, kış... Aynıydı işte, olduğu yerde akarak durup duruyordu...

Ben, ortalarında bi yerlerde oturuyordum. Elimde "Çizmeli Kedi" masal kitabı... Kedi niçün çizme giyer, olayı nedir tam olarak anlamıyordum ama, masal kitabını ezbere biliyordum. Kitabı ilk sayfasından açıp sonuna kadar aksaksız okuymuş gibi yapıyordum. İşin gerçeğini bilmeyen sıra arkadaşlarım, benim okula gelmediğim halde hızlı okuma yazmayı sökmüş olmamı annemin öğretmen oluşuna bağlıyorlardı... Oysa annem beni kendi öğretmenlik yaptığı ilkokula kaydettirirken, her şeyi ancak kendi öğretmenimden öğrenebileceğimi, kendisinin evde ve okulda beni öğrenci olarak asla tanımayacağını söylemişti... Ben de kendisine "Beni tanımayan ben hiç tanımam" cinsinden bi laf sarfedip anlaşmamızı kendi dilimde onaylamıştım... Tam da o günlerde, ben defterime çeşitli yamuk şekiller çizip yazı alıştırması yaparak ev ödevimi tamamladıktan sonra, niyeyse evin damına çıkmış dolaşırken, bir inşaat kalasının üstündeki paslı çiviye bastım. Ama, bastım yani. Ööle, bööle dil, topuğuma girmiş çividen kurtulmak için epey de belendiğimi anımsıyorum. Sonra uzun süre hastane hastane dolaşıp niyeyse o vakitler zor bulunan tetanos aşısından aradık. Sonunda, yaşa-

mımdaki tüm yüzleri unutsam onunkini asla unutamayacağım hastabakıcı, kasap, marangoz karışımı bir adam göbeğime adı geçen iğneyi zerk etmek suretiyle beni günlerce ikibüklüm bıraktı... Tabii bu süre içerisinde okula gidemedim. Sınıf arkadaşlarımdan çok önemli bir bölümü okuma yazmayı çatır çatır sökmüştü... Sanki hemen okulu bitirip doktor, mühendis olmuşlar gibi bir hisse kapılmıştım. Fekat, anlaşılmamız gereği an-neme bu durumu açamıyor, konuyla ilgili hissiyatımdan habersiz salak bir komşumuzun hasta ziyaretinde bana "okursun" diye armağan ettiği "Çizmeli Kedi"yi evirip çevirip resimlerinden masalı kestirmeye çalışıyordum... Sonraları beni ziyarete gelip gidenlere zorla kitabı okutmaya başladım. Bu o kadar sık tekrarlandı ki sonunda kitabı harfiyen ezberledim. Çivin izleri ruh ve bedenimden silinip de yeniden okula başladığımda sınıfın en başarılı okur yazarlarının yanına kurulup itina ile yaptıklarını açtığım "Çizmeli Kedi"yi bi solukta okuyarak, annemle anlaşmamızdan haberdar olan öğretmenin Arife Hanım dahil herkesi şaşırtmıştım... Öğretmenimin çizmesiz bir kediyi asla okuyamadığını anlaması uzun sürmedi tabii. Ama kimselere söylemedi. Ders çıkışlarında beni gizliden çalıştırıp, sınıfla aynı düzeye getirdi.

Topuğum... Yıllar önce çivinin battığı yer acıyor. Sınıfın kapısından doğru "tahtayı dinlemekten" vazgeçtim. Kulağım yine koridorda, Münir Ceyhan'ın hışırtılı plaklarından çocuk şarkıları duyuyorum... "Orda bir köy var uzakta" bu en bilineni... Oysa ben daha bir sürüsünü biliyorum. Okulun koridorlarında siyah önlüğümlerle "atom karınca" gibi koşuşurken oparlörlerde bu plaklar çalıyordu. Yıllar sonra "Komiklik olsun için" o plakları annemle okul müdüründen istetip bi kasede kaydetmiştim. Dergide dinlerken en çok "Sokağa çıktım hapsu" ve "Dostum kibrit kutusu" adlı parçalara gülmüştük... Alt katta, "Müsamere salonu"ndayım şimdi... İkinci sınıfta felan, "ront" yapıyoruz... "Ben dağları, hem mor bağları aştım da sana geldim..." Dör-

düncü sınıfta, davul-zurna, An-tep'ten "Çebikli"yi oynuyoruz. Son sınıf. Aziz Nesin. Toros Canavarı kitabından Sakın Alma isimli öykü. İki perde. Abiniz başrolde.

Aşı günlerinde ispirotolu pamuk kokusu, kitap kokusu, henüz açılmış kurşun kalem yongasının kokusu, suyu kesik tuvaletlerin musluklarından boruda kalan son suyu emerkenki pas ve kireç kokusu, kantinden yükselen sucuklu tost kokusu. Işıklar sonra... Öğleden sonraları, sınıfın camından süzülerek, geç yatmış çocukları kandırıp uykuya çağıran büyü ışıklar, geç saatlerde dev karpuzlardan koridorlara dolan sarı ampul ışıkları. "Alan var, alamayan var" boya kalemleri, türlü çeşitli kalem kutuları, beslenme çantaları, su mataraları...

Geri vitesle takmış bir tüp kamyonu, okul duvarından girip, benimki dahil herkesin çocukluğunu ezip geçiyor sandım. Kamyonların geri vites melodisi zannettiğim ses, dersin bittiğini belirten "zil"miş. Kâtibim çaldı, böğürdü, birini kestiler, bişey oldu, Münir Ceyhan'ı bıçakladılar... Üsküdar'a geri viteside gideriken koptu da bir hangirtti... Kâtibiniz, milli eğitime ayrılan bütçeyle alınmış, tuhaf melodili, modern zille, "zaman şeridinde" daldığı yerden, on yaşından, fena halde uyandı.

Her sınıftan, yetmiş seksen tane, bir örnek "atom karınca" fırlayıp koridorlara doluştu. Delirmiş binlerce cüce gibi koşuyorlar. Annem... Otuz yılın sonunda, bu gün okuldaki son dersini verdi. Sınıfın kapısında, dizini biraz aşan çocukların arasında, sanki yarı beline kadar dalgali bir denizin ortasındaymış gibi duruyor. O çok sevdiği cücelerle uğraşırken artık sağlığı bozulmaya başladığı için, O'na baskı yapıp zorla emeklilik dilekçesi verdirttik. Son dersinin ardından üzümlü morali bozulmasın diye O'nu arabayla okuldan almaya geldim. "Hadi" diye birkaç işaret yaptım. Sonra birkaç tane daha... Ayrılmadılar ama...

Biliyordum, kolay ayrılamazlardı. O sırada bin okulda daha dalgali düdüklü bin zil çalıyordu... Yurdun dört bir tarafındaki bu üniformasız saf ve iyi yürekli çetenin garip üyeleri... Soba kurumuyla yumurta akını karıştırıp kara tahta yapanlar, cücelerden utanıp gizlice işporta tezgahı açanlar, karın kestiği yolların sonunda gurbet çekenler, alemlerin en kahpe kurşunlarına gelenler... Onlar, hiç birisi, kolay kolay cücelerinden ayrılamazlar. Bin türlü hesabın, puşt tezgahlarındaki milyon çeşit sırrın arasında, çocuklarla paylaştıkları çizmeli kedi sırrından başkaca değerli bir şeyleri yoktur.

tuncer erdem

hep içeriye

işaret ediyor

parmak izleri..

kişiyi, ötekilere

anlatıyor

yüz çizgileri...

hem de gözlerin dili.

hepsi birer kişi işareti

belki de yalnızca

dışarıdakilere

tanıtıyorlar bizi,

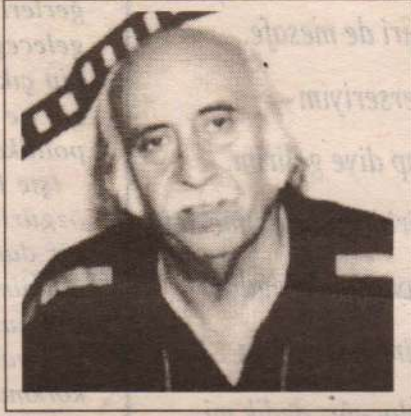
görevlilere...

ARTİSTLER Kahvesi

MESUT KARA

Kiling, Kızıl Maske, Zoro, Ringo ve YILMAZ ATADENİZ

"Biz diyoruz ki bir Film Bakanlığı ya da Film Bankası kurulsun. Bu bankada kesilen rüsumlar, bakanlığın kasetlerden kestiği paralar birleşsin. Bir de Toto, Milli Piyango'dan binde bir oraya aktarılsın. Bu trilyonlar tutuyor. Sen film yapmak için senaryoyu götür, senaryon ordan geçsin. Haysiyetli bir repertuar kurulu olsun.

"Benim ağızdan paydos kelimesi çok az çıkar. Çünkü parasal yoksulluğu biliyordum. Yedi Dağın Aslanı diye bir film çekiyordum. Yıldız Parkı'ndayız. Kalabalık bir kadro; Yılmaz Güney, Nebahat Çehre, Sevda Ferdağ, Erol Taş, Kadir Savun, Cahit Irgat, Danyal Topatan oynuyor. Sahne şu; Sevda Bizans Prensesi, bir eşkiya grubu Sevda'ya hücum ederken kurtaracaklar kahramanlarımız. Yılmaz'la Sevda arasında kontak başlayacak. Atlara bindiler, birinci atlı gelirken, atların üstünden Kadir Savun bir havalandı, küt diye düştü yere ve söylenmeye başladı. Erol Taş'la, Danyal Topatan 'ne söyleniyorsun, bir kere belediye senden şikayetçi, çukur açtın' dediler. 'Ben ata binmiyorum' dedi Kadir. Hikayeyi değiştirdik, atlardan hızlı koşan adam oldu. İkinci atlı gelirken Nebahat'in atı parladı. Nebahat atıyla beraber arkaya kaydıldı, at aşağıya ağaçlara dalacak, ayağı özenside, düşünce aşağıya kadar kafası-gözü paramparça olacak. Çekim devam ediyor. Yılmaz atıyla Nebahat'e yapıştı, ikisi birden düştüler. Nebahat bayıldı. Onların da ilk aşk başlangıçları. Yılmaz Güney bana 'Abi, ben hastaneye götürüp tedavisini yaptırayım. Sen devam edersin' dedi. Ben başka bir sahneyi çekerken prodüksiyondan Hamit Gürsoy geldi, 'Yılmaz abi paydos et' dedi. 'Sen deli misin, bütün oyuncular giydirildi, kavgacılar, atlar geldi' dedim. Filmin sahibi Kadir Kesemen 'Yılmaz bey paydos edin ben zarara razıyım' dedi. Ben bunun üzerine paydos ettim. Meğer kaçan iki attan biri caddeye çıkmış, bir Wolksvagen'in üstünden atlarken üstüne oturmuş. Araba bir basın arabasıymış, iki gazeteci varmış içinde. Biri diyormuş ki 'tramvay'a çarpsam, kamyon'a çarpsam neyse, at üstümüze oturdu.' Velhasıl öyle paydos ettik."

Yılmaz Atadeniz ilginç filmlere imza atmış, ilginç yönetmenlerden. Kendi deyimiyle adı avantürçüye çıkmış. Kiling, Kızıl Maske, Zoro, Ringo, Casus Kıran gibi çizgi-romanları sinemaya aktarmış. "İlk Kiling'i ben çektim. Ses dergisine kapak oldu hatta. Bir gazete ilavesinde Kiling'i resmediyorlar, çok ilgi görüyor. Bunun filmini yapmak lazım dedim. 1967'de Atadeniz Film'i kurdum. Kiling İstanbul'da ve Kiling Uçan Adama Karşı isimleriyle iki filmi içiçe çek-

tim. Yıldırım Gencer oynuyordu, bütün oyunculara da iki film parası verdim. Hasılat rekorları kırdı. Bütün zenginliği bu filme borçluyum. Etiler'deki katımı o filmin parasıyla 65 bin liraya almıştım. Şimdi bir evim var, kimseye de muhtaç değilim. Ondan sonra Kızıl Maske'yi Atadeniz Film olarak ilk ben çektim. Çetin İnanç çekmişti. Çelik Bilek'i de Çetin İnanç'a yaptırım. Casus Kıran'ı çektim. O da çizgi roman kahramanı. Zoro Kamçılı Süvari, Zoro'nun İntikamı, Ringo Vadiler Aslanı, Eba Müslim'i çektim. Bu dört filmi aynı anda çektim. Melih Gülgen yanımdaydı. O filmlerle Melih yetişti."

Başka ilkleri de vardı Yılmaz atadeniz'in. Müjdat Gezen'in, Emel Sayın'ın ilk filmlerini de o çekmişti. Yedi Kocalı Hüzmüz de ilk filmiydi. Filmde kocaların karşılaşmasını senaryoda olmadığı halde ilk o düşünür. Küçük bir değişiklikle onları kapıda karşılaştırır. 1932'de arnavutköy'de doğan Atadeniz sinemaya abisi Orhan Atadeniz vasıtasıyla girer. Orhan Atadeniz evde film gösterileri yapar, hatta bunları yaparken ev iki kez yanma tehlikesi geçirir. "Babam 'bu çocuğu sinema illetinden kurtaramayacağız' diyordu. Abim İpek Film'de işe başladı. Ben Kabataş Lisesi'ni bitirdiğimde bir yıl ara vermek zorunda kaldım. Boş kalmamak için onun yanında başladım çalışmaya. O sıralar abim Tarzan filmi çekiyor. Çekimlere, montajlarına beraber girdik. Beni desteklemek için montaja benim ismini yazdı. Stüdyoya girdiği zaman herkes ondan bir şey öğrenirdi, hocamızdı. Çok hızlı çalışırdı, kimse ona yetişemezdi. Erman Film stüdyosunda çalışmaya başladım. Başladığım gün bana kolaj makinesi verdi, çalıştım. Üç ay içinde bir filmin montajını, senkonunu, revizyonunu yapıp, negatif montajı dahil kopya baskısına kadar hazırlar hale getirmiştik kendimi. Fakat abimi 33 yaşında talihsiz bir havagazı zehirlenmesiyle kaybettik. Abimi kaybettikten sonra onun yarım bıraktığı işleri ben tamamladım. Robert Kolej'in mühendislik kısmını kazanmıştım, fakat kaderim tamamen değişti. Abim yaşasaydı ben mühendis olacaktım."

Stüdyo çalışmalarına devam eder Yılmaz Atadeniz. 1957'de asistanlığa başlar. Atif Yılmaz'a, Nejat Saydam'a asistanlık yapar. 1963'de ilk filmi çekti. 90'ın üstünde filmi

var. 90'lı yıllarda televizyon dizileri yönetmeye başlar. İyi bir gözlemci, mekanları iyi kullanan bir yönetmendir. Dünya normlarını yakalayan filmler yapılması gerektiğini düşünür. Bunun için de para ve bilgi eksikliğinin giderilmesi gerektiğini söylüyor. "Dünya teknolojisinde ses ve efekt ön plana çıktı. Biz bunun farkında bile değiliz. Kültür Bakanlığı'na söylüyorum, Türk filmleri dünyaya açılacaksa yalnız makineler değil, o makineleri kullanacak elemanları da yetiştirmek, onlara beceri kazandıracak kurslara göndermek gerekiyor. Ben merak ediyorum; Spielberg'in veya diğer patlamalı sahnelerde yönetmenlerin 'Stop, beğenmedim. Yeni baştan...' dediği zaman o işlem ne kadar zamanda yapılıyor. En az zaman kaybının olduğu verimliliği sağlamak nasıl oluyor. Bizim bilmediğimiz şeyler. Biz yaptığımız işlemlerde büyük hatalar yapıyoruz. Bu iş bir ekip meselesi. Biz işbölümünü kurmuş değiliz. Parasal olabilir ama para da olsa yine yapamıyoruz. Bunun bir sebebi olmalı. Bu bilgi işte. Para olması şart tabii. Bu kaynağı nasıl buluruz sinemamıza?"

Sigara içmiyor Yılmaz Atadeniz. Bu, elinde sigara olmayan yönetmen görmeye alışkın olmayanlar için biraz şaşırtıcı geliyor. Oldukça çalışkan ve enerjik biri. Bildiklerini aktarmaktan, öğretmekten zevk alıyor. Sinemanın gelişmesi için fikirler üretiyor, önerilerini ilgili kurumlara da iletiyor. "Biz diyoruz ki bir Film Bakanlığı ya da Film Bankası kurulsun. Bu bankada kesilen rüsumlar, bakanlığın kasetlerden kestiği paralar birleşsin. Bir de Toto, Milli Piyango'dan binde bir oraya aktarılsın. Bu trilyonlar tutuyor. Sen film yapmak için senaryoyu götür, senaryon ordan geçsin. Haysiyetli bir repertuar kurulu olsun. Ördaki kişiler, benden başkası film çekemez diyen kişiler olmasın. Ama bir şart koşsunlar. Mesela, adam iki yılda yüzbin kişiye seyretilmeyecek kadar kötü film yapıyorsa ikinci krediyi alma hakkı iki sene için dondurulsun derim. Benim fikrim bu. Bu önerileri yazılı olarak Sesam'a da verdim. Bu ceza değil. Sen kendi memleketinde seyredilmeyen film yaparsan o film evrensel olabilir mi? Dünyaya açılabilir mi? Yaptığımız filmler, hikayeleri bizim olsun ama Amerikan filmlerinin senaryosu gibi senaryo yazacak elemanlarla çalışalım. Çok hatalar yaptık. Aynı suçları ben de işledim. Bir devir geçirdik, o devrin suçluları bizi. Çünkü o devir biz yaşadık. O devri sırtımızda götürürken, cevapları doğrularıyla beraber suçlarını, günahlarını da götürdük. Kendi filmlerimizi yapalım ama dünya standartlarında."

Yılmaz Güney'le ve daha birçok sinemacıyla ilginç anıları var Yılmaz Atadeniz'in. Genç sinemacılara da belgesel çekmelerini öneriyor. Kendisinde hâlâ bu enerjinin olduğunu söylüyor. "Yılmaz Güney'in merdiveni aşağı yukarı biz olduk. Yılmaz görüldüğünden daha uysal bir adamdı. Türkiye'nin dışı açılacak penceresiydi. Çok ilginç anılarımız var. Onda her şey çok otururdu. Sinema için bir kayıp."

Ben genç arkadaşlarımıza belgesel yapmalarını öneriyorum. Türkiye bitmez tükenmez bir Anadolu'ya sahip. Ama çocuklar bilmiyorlar. Neyi bilmiyorlar; GAP'ı bilmiyorlar, Hamurabi kanallarını bilmiyorlar. Biz bunların belgeselini yapsak, İkinci Haçlı Ordusu'nun Konya'dan geçişini, Kılıçarslan'ın yeraltına inmesini yapsak. Ben Alparslan'ı, Malazgirt Savaşını çekmek isterdim. İstiklâl Savaşı'nın her bölümü ayrı bir hikaye. Yalnız savaş değil, yaşayan insanların ruh hali anlatılmalı, savaş arka planında olmalı orada."

şeyediler veyorumları CanBarslan

GEÇEN HAFTAKİ YAZIMI
DİZEN ARKADAŞIMA DA
TASHİHİNİ YAPAN DİĞER
ARKADAŞIMA DA TEŞEKKÜR
EDERİM... BİZ KADİR DE
BİLİRİZ ŞİNAS DA...

Ben daha çok küçük bir çocukken çok küçük bir çocukken her şeyi iki kere tekrar ederdim. Şimdi artık büyüdüm ve büyüdüm ve böyle yapmıyorum... Belki de bu durumun bende bıraktığı bir trümbüllük yüzünden olsa gerek çocukluğuma ve eski güzel günlere dair, okudu bir duygu sağanağı ile yıkarak, onları bulutsu bir hafifliğin sakın coşkusuna kaplıracak yazılar yazmıyorum... İçinde kendimizi ve hayatın ta kendisini bulduğumuz heyecan verici, dimirtirici gerçekler yerine, abuk subuk, asla ne idüğü belirmeyen, gerçekdışı, kafa bulandırıcı, tamamen kurgulanmış, kimsilerince komik bile olamayacak kadar grotesk betimlemeler ve insanlara hiçbir şey vermeyen şey vermeyen pespaye tanımlarla harcıyorum dünyanın satırını... Örneğin şu anda ilk aklıma gelenler; vahşi ketçapların saldırısına uğrayan uçan yaban patatesleri... Detone bir sesle dayanılmazacak kadar kötü şarkı söyleyen peynirli çubuk krakerler. Bir Cosmo kızının, bidondan sürahiye su dolduran adam anıtı hakkındaki düşünceleri. Toynaklarına diken battıktan sonra üçe beşe bakmadan harcayan ve bize telefonumuz kadar yakın olan inek reğelleri... Araba alarmlarının devreye girerken çıkardıkları vüyk sesleriyle beslenen vergisini ödeyen vatandaşlar ve başkaları... İnaniyorum ki bunları, hatta daha iyilerini bir salak bile bulabilir... Nitekim bulur gibi oldu da... Artık ben de yazdıklarımdan çok mutlu değilim... Vicdan azabı çekiyorum... Oysa bu acaplıklar için harcadığım dünya kadar harfi, ihtiyacı olanlara dağıtsam, kimbilir ne gerçekçi öyküler, ne edebi romanlar, ne şahane tasvirler yazılır... Cillop gibi...

Bu yazıda olmasa bile en geç bir dahaki yazıda ben de yaşadığım eski güzellikleri, duygusal beraberlikleri, (ki bu bir sevgili, bir arkadaş, bir araba, bir tabak pancar turşusu ya da bir avuç sudaki kireç olabilir, hiç önemli değil) dolaştığım yerleri, dinlediğim yanık türküler, bir sene önce çizdiğim ve medyayı eleştirdiği bir sırada cebinden 12 kişilik Arcorok yemek takımı kuponları dökülen bir aydının karikatürünü, göğsümden hırıl hırıl uyuyan kedileri, mağaza vitrinlerinde görerek beğendiğim ama asla içeriye girerek kapılarında sürgü olmayan soyunma kabinlerinde deneyemediğim giysileri, sabahın körlerinde iş çıkışlarında bindiğim ve arka açıkta oturduğum vapurlarda içtiğim günün ilk demli çaylarını, serin sabah ayazında birazdan güneşin doğacağını müjdelar gibi heyecanla caaark caaaark diye öten gagalarını düttüğümün sevimli martılarını, uykudan şişmiş nalet bir suratla bozuk para vermeme isteyen bıyıklı, şirin çaycıyı, gemiden inmeyi beklerken üstüne bastığım halatı öküzü gibi çekerek beni yere düşüren o çimacının... ben... ebesini nasıl... Vapur personelinin kafama iskeleyi vurmak isterken benim nasıl da afacan bir ifadeyle üç buçuk atışım ve iskele verilmeyen vapurdan... Her neyse, yazıcam işte... Hayırlısı bakalım...

SAVAŞIN BİLANÇOSU: 20 BİN ÖLÜ !!!!!????

Başbakanlık Basın Merkezi'nin yaptığı bir çalışmaya göre, 1985-1995 yılları arasında 11 yılda meydana gelen 21 bin 310 olayda, 3 bin 825 güvenlik görevlisi, 4 bin 727 vatandaş, 11 bin 8 PKK'li öldü. Yine resmi açıklamalara göre, 1996 yılının ilk altı ayında ölen PKK'li sayısı 1128. Aynı dönemde hayatını kaybeden güvenlik görevlisi sayısı 83. Milli Eğitim Vakfı verilerine göre, 1987-1996 yılları arasında 131 öğretmen PKK tarafından öldürüldü. Sadece resmi rakamlara dayanarak ölü sayısının 20 binin üzerinde olduğu belirlenebiliyor.

Güvenlik gerekçesiyle boşaltılan köy ve mezraların sayısı İnsan Hakları Derneği'nin Habitat II'ye sunduğu rapora göre 3 bini buldu. Bu rapordan yaklaşık iki yıl önce, Temmuz 1995'te açıklanan resmi verilerde, 976'sı köy 1225'i mezra olmak üzere toplam 2 bin 201 yerleşim yerinin güvenlik nedeniyle boşaltıldığı belirtiliyordu. Mayıs 1996'da Olağanüstü Hal Bölge Valiliği, Diyarbakır'a göç edenlerin sayısının 330 bini bulduğunu, göçmenler için yalnızca Diyarbakır'da 14 bin konuta ihtiyaç olduğunu açıkladı. Habitat II'ye sunulan HADEP raporunda, göç edenlerin toplam sayısı 3 milyon olarak tahmin ediliyordu.

DYP lideri Tansu Çiller'in 1995 yılında yaptığı bir açıklamaya göre savaşın maliyeti yıllık 7 milyar dolar. Yani Türkiye bütçesinin 1996 yılında vermesi beklenen açığın yaklaşık yarısı.

Z A M A N v e M E S A F E C a n Y ü c e l

Türk halkının iki ayıbı vardır:

Biri zaman biri de mesafe.

Ben ki serseriyim

Kavil yerine şıp diye gelirim.

Bizim arkadaşlar birbirini bekletmekten

Ayrı bir zevk alıyorlar herhalde

Mesafeye gelince, köylüyüz

Şu anda şurda olacağız dedik mi

Beş saat sürer.

Biz asker milletimizin

Adamlarını hangi uzaklıktan

Öldürmeyi çok iyi bilmiyoruz

Ölmekle, öldürmekle iyi mi yapıyoruz

O da başka bir şey.

“ Belki çok farklı nedenlerle, değişik gerekçelerle ama hepimiz barış istiyoruz. Ancak dağınığız, sesimiz az çıkıyor. Oysa tarihe en uygun yerde duran bizleriz. Çünkü, bu ülkenin geleceğinden biz sorumluluk duyuyoruz. Bu ülkede bütün maddi ve maddi değerleri üretenler bizleriz. Barışı kendi geleceğimize, ülkemizin geleceğine sahip çıkmak için istiyoruz. Ne kendimizin ne de ülkemizin yazgısını sadece politikacıların ellerine bırakamayız.

İşte bu nedenle barış, demokrasi ve özgürlük istiyoruz. Özgürlüklerimizi bir daha yitirmemek üzere güvenceye alabilmek için demokrasiye, demokrasiyi kazanmak için ise barışa ihtiyacımız var. En az savaş isteyenler kadar korkmadan, cesaretle bir araya gelmemiz ve sesimizi yükseltmemiz gerekiyor. Çünkü bizler, bu ülkenin gerçek sahipleri olan çalışan ve düşünen çoğunluğuz. Hayatımıza ve alınterimize kasteden savaşı ve onun kıskırtıcılarını etkisiz hale getirebilmek için tarih önünde, bulunduğumuz yerden sesimizi yükseltelim. Neleri yitirdiğimizin, yada yitireceğimizin pek önemi yok, kazanacağımız ortak bir gelecek var.”

EŞBER YAĞMURDERELİ

barış için...barış için...

barış için...barış için...barış için...barış için...barış için...barış için...

A.Babür Atilla, A.Başer Kafaoğlu (Ekonomist, Yazar), A.Güven Gürkan (CHP Milletvekili), A.Melik Fırat (DYP Eski Milletvekili), Adalet Ağaoğlu (Yazar), Prof.Dr. Afşar Timuçin, Av. Ahmet Dindar, Ahmet Kaya (Sanatçı), Ahmet Telli (Şair), Ahmet Türk (DEP Eski Milletvekili), Ahmet Yılmaz (Yazar), Altan Tan (Yazar), Altay Martı (Yazar), Akın Birdal (İHD Genel Başkanı), Aşkın Yaşar, Dr. Ata Soyer (TTB Genel Yön. Üyesi), Atıl Behramoğlu (TYS Başkanı), Atıl Yılmaz (Yönetmen), Atilla Birkiye (Yazar), Atilla Özkırımlı (Yazar), Atilla Özsever (Gazeteci), Prof.Dr. Aydın Aybay, Aydın Cingir, Aydın Engin (Gazeteci-yazar), Aydın Hatipoğlu (Şair), Ayşe Önal (Gazeteci), Ayşen Anadol, Prof.Dr.Burhan Şenatalar, Bülent Akarcalı (ANAP Milletvekili), Bayram Meral (TÜRK-İŞ Genel Başkanı), Bülent Özukan (Yayın), Prof.Dr.Bülent Tangör, Çağatay Anadol (Yazar), Can Yücel (Şair), Can Dündar (Gazeteci-Yazar), Canol Kocagöz (Karikatürcüler Der.Bşk.), Celal Başlangıç (Gazeteci), Celal Mert, Prof.Dr.Cengiz Arın, Cengiz Bektaş (Mimar), Çetin Altan (Yazar), Çetin Ziyil, Cezmi Ersöz (Yazar), Derya Köroğlu (Sanatçı), Demirtaş Ceyhan (Yazar), Deniz Türkali (Sanatçı), Doğan Taşdelen (Çankaya Belediye Bşk.), Duygu Asena (Yazar), Emel Sungur (Pir Sultan Abdal Yön.Yur. Üyesi), Emin Karaca (TYS Genel Sekreteri), Ender Eren, Engin Bektaş, Enis Batur (Yazar), Enis Rıza (Yönetmen), Av.Ercan Kanar, Ercan Karakaş (CHP Milletvekili), Erhan Bener (Yazar), Erol Kızılelma, Ersin Salman (Reklamcı), Av.Ergin Cinmen, Erdoğan Aydın (Yazar), Ertuğrul Akalın (Değirmendere Belediye Bşk.), Esin Aşar (Sanatçı), Fahretin Kayhan (Kadıköy Bel.Bşk.Yrd.), Faik Bulut (Yazar), Ferhan Şensoy ((Sanatçı), Ferruh Doğan (Karikatürist), Fevzi Hüseyin Sağnıç (Kürt Dilbilimci), Fethi Özdemir, Fethi Naci (Yazar), Fethullah Erbaş (RP Milletvekili), Doç.Dr.Fikret Başkaya, Fikret Toksöz (TESEV Yön.Kur.Üyesi), Filiz Üskül, Firuzan (Yazar), Füsün Özbilgen (Gazeteci-yazar), Prof.Dr.Gencay Gürsoy, Güliz Kaptan (SODEV Yön.Kur.Üyesi), Prof.Dr.Gündüz Vassaf, Güven Özata (HADEP Gen.Bşk.Vekili), Hakan Tartan (DSP Milletvekili), Hale Soygazi (Sanatçı), Halil Ergün (Sanatçı), Halil Nebiler (Gazeteci-yazar), Doç.Dr.Haluk Gerger, Hasan Kaçan (Karikatürist-yazar), Hatip Dicle (DEP Eski Milletvekili), Prof.Dr.Hıfzı Topuz, Haşim Haşimi (RP Milletvekili), Haydar Oymak (CHP Milletvekili), Hikmek Çetenkaya (Yazar), Hrnt Dink (Ağos Genel Yay.Yön.), Hülya Koçyiğit (Sanatçı), Hüseyin Baş (Yazar), İlgin Su, İşık Yurtçu (Hükümlü Gazeteci), İbrahim Betil (Bankacı), İsa Çelik (Fotoğraf sanatçısı), İshak Alaton (Sanayici), Doç.Dr.İsmail Beşikçi, Prof.Dr.İzzettin Önder, Kemal Daysal (DISK Genel Sekreteri), Kemal Nebioğlu (DISK Eski Genel Başkanı), Kemal Özer (Şair), Kemal Parlak (HADEP Parti Mec.Üyesi), Kıymet Coşkun (NAZım Hikmek Vakfı Gen.Sek.), Koray Düzgören (Gazeteci-yazar), Korhan Gümüş (Habitat İzleme Grubu-mimar), Kutlu Esendemir (Gazeteci), Prof.Dr.Kuvvet Lordoğlu, Leman Sam (Sanatçı), Levent Kırca (Sanatçı), Leyla Erbil (Yazar), Leyla Gezen (Sanatçı), Leyla Zana (DEP, Eski Milletvekili), Prof.Dr.Leziz Onaran (NÜSHED Başkanı), Lokman Şahin (Matbaacı), M.İhsan Arslan (Mazlum-Der. Bşk. Yrd.), Mahmut Alınak Bağımsız Eski Milletvekili), Mehmet Çağçağ (Karikatürist), Mehmet Atay (ÖDP İst.İl Bşk.), Mehmet Kemal (Yazar), Mehmet Metiner ((Gazeteci-Yazar), Merih Pirhasan, Mete Akalın (İnşaat Mühendisi), Prof.Dr.Mete Tuncay, Metin Deniz (Sanatçı), Metin Üstündağ (Yazar), Mihri Belli (Yazar), Muammer Ketencioğlu (Sanatçı), Muhsin Kızılkaya (Yazar), Doç.Dr.Murat Belge, Murat Bozlak (HADEP Genel Başkanı), Murat Karayalçın (CHP Milletvekili), Murathan Mungan (Şair), Murtaza Demir (Pir Sultan Abdal Der.Gen.Bşk.), Musa Ağacık (Gazeteci-yazar), Musa Kart (Karikatürist), Mustafa Kemal Ağaoğlu (BİLSAK), Mustafa Selman Pakoğlu (Hacı Bektaş Der.Bşk), Prof.Dr.Mustafa Şerif Onaran (Edebiyatçılar Der.Bşk.), Müjdat Gezen (Sanatçı), Münir Ceylan (Sendikacı), Müslüm Doğan (Divriği Kültür Der.Bşk.), Müzehher Va-Nu (Yazar), Nabi Yağcı, Nazar Büyüm (Reklamcı), Nazif Ülgen (İşadamı), Nebil Özgentürk (Gazeteci), Nedim Saban (Sanatçı), Nedim Şahhüseyinoğlu (Yazar), Nesteren Davutoğlu (Reklamcı), Neşe Düzel (Gazeteci-yazar), Nevzat Çelik (Şair), Nihat Berham (Yazar), Prof.Dr.Nihat Falay, Dr.Nihat Sargın, Nuri Akay, Nurten Tunç, Oral Çalışlar (Gazeteci-yazar), Orhan Aydın (Sanatçı), Orhan Doğan (DEP Eski Milletvekili), Orhan Pamuk (Yazar), Osman Saffet Arolat (Gazeteci), Oya Baydar (Yazar), Ömer Çavuşoğlu (İşadamı), Öner Yağcı (Yazar), Rahşan Yoroğlu (Pedagog), Ramize Erer (Karikatürist), Reha Çamurluoğlu (Yazar), Reha İsvan, Rıdvan Budak (DISK Genel Bşk.), Sabri Ergül (CHP Milletvekili), Prof.Dr.Sadun Aren, Şafak Pavay, Prof.Dr.Şahika Yüksel, Şahin Alpay (Gazeteci-yazar), Şanar Yardatapan (Sanatçı), Savaş Ay (Gazeteci-yazar), Savaş Dizdar (Turist Rehberleri Der.Gen.Bşk.), Sedat Yurttaş (DEP Eski Milletvekili), Selim Sadak (DEP Eski Milletvekili), Semih Balçoğlu (Karikatürist), Semih Poroy (Karikatürist), Şebnem İşigüzel (Gazeteci-yazar), Av.Şenal Sarıhan (ÇHD Gen.Bşk.), Şenol Yoroğlu (Ressam), Seyfi Oktay (CHP Milletvekili), Sevinç Eratalay (Sanatçı), Sevim Belli (Yazar), Sıdika Su, Sırrı Sakık (DEP Eski Milletvekili), Doç.Dr.Şirin Pekeli, Siyami Erdem (KESK Gen.Bşk.), Şule Necfe (Öğretim Üyesi), Suna Aras (Şair), Şükran Soner (Gazeteci-yazar), Talat Tepe (TOHAV Bşk.), Tan Oral (Karikatürist), Tarık Akan (Sanatçı), Tarık Ziya Ekinci (Yazar), Prof.Dr.Toktamış Ateş, Tolga Çandar (Sanatçı), Tuğrul Eryılmaz (Gazeteci-yazar), Tuncay Akgün (Karikatürist), Tuncay Aslan (Karikatürist-yazar), Tuncel Kurtiz (Sanatçı), Doç.Dr.Turgut Taranlı, Turhan Selçuk (Karikatürist), Prof.Dr.Tülay Arı, Av.Tülay Ateş, Türkan Şoray (Sanatçı), Türksen B.Kafaoğlu, Ufuk Uras (ÖDP Gen.Bşk.), Umur Talu (Gazeteci-yazar), Ümit Kıvanç (Gazeteci-Yazar), Vedat Günyol (Yazar), Vedat Özdemir (Yazar), Yalçın Doğan (Gazeteci-yazar), Yaman Tüzcet, Yaşar Seyman (Sendikacı-yazar), Yaşar Kemal (Yazar), Yavuz Bingöl (Sanatçı), Yavuz Önen (TMMOB Gen.Bşk.), Yılmaz Çamlıbel (Yazar), Yılmaz Erdoğan (Sanatçı), Yılmaz Ensarioğlu (Mazlum Der.Gen.Bşk.), Yurdanur Serhad, Av.Yusuf Alataş, Yusuf Kurçenli (Yönetmen), Doç.Dr.Yücel Sayman, Yücel Özmen, Prof.Dr.Zafer Üskül, Zeki Demirkubuz (Yönetmen), Zeki Ökten (Yönetmen), Ziya Disanlı (Sendikacı), Zülfü Livaneli (Sanatçı)

Kayıp yakınlarının eylemi 73. haftasında...

Kayıp ailelerinin her cumartesi Galatasaray'da sürdürdükleri oturma eylemi 73. haftasında. Cumartesi Anneleri gözaltında kaybedilen oğullarını, kızlarını, yakınlarını aramakta ısrarlı. Ve bu eylemi onlardan bir haber alıncaya kadar da sürdürcekler. Geçen hafta ki oturma eylemine bir anne ve baba adayı katıldı. Sinema oyuncusu Yusuf Çetin ve

eşi İrmak Çetin nikah töreninden önce eyleme geldiler. "Bir anne ve baba adayı olarak" oğulları, kızları, eşleri sevgilileri, gözaltında kaybedilen ailelere destek verdiler. Çetin çifti, daha sonra Metris Cezaevi'ne giderek İsmail Beşikçi'yi ziyaret ettiler.

Kayıp yakınlarının oturma eyleminde son haftalarda bir sessizlik hakim. Eylem bazen amacının dışına

da çıkabiliyor. Bu, hem kayıp ailelerini, hem de oturma eylemini organize edenleri, kamuoyuna yanlış mesaj iletildiği için rahatsız ediyor. İnsan Hakları Derneği Yönetim Kurulu üyesi Nimet Tanrikulu, "Galatasaray'ın neredeyse Türkiye'nin eylem merkezi haline geldiğini ve hatta buna zorlandığını" söylüyor:

"Orası Türkiye'deki bütün siyasal kimliğe sahip grupların eylem merkezi oldu. Galatasaray bu anlamda zorlanıyor. Bizim Galatasaray'ı da içine katarak söylüyorum; durumumuz kötü. Bu bizim birşey üretmediğimiz anlamına geliyor. Sadece Galatasaray'ın merkez haline getirilmesi eylemin amacının dışına çıkartılmasına neden oluyor" diye ekliyor.

Her cumartesi orada bir kayıp tanıtıldığı halde son iki haftadır kayıp eyleminin amacı anlatılıyor. Tanrikulu "Mesela, benim için çok önemli... Travestiler, sokak ortasında linç ediliyor, evleri yakılıyor, bu bir katliam. Ama insanların umurlarında değil. Bunun için de eylem alanı yaratmak gerekiyor. Galatasaray neredeyse devrim merkezi gibi görülmeye başlandı. Son iki haftadır yaşıyoruz ki; devrim şehitleri için saygı duruşu yapılıyor. Oysa biz yaşam hakkını öne çıkarmaya çalışıyoruz. Kim olursa olsun, kimin canı yatarsa yansın, kim derken, siyasal kimliği olan kişilerden sıradan vatandaşlara kadar herkese sahip çıkmaya çalışıyoruz. Orada önemli olan insana sahip çıkmak. Biz orada eylem başlarken açıkladık, daha çok gözaltında kayıplar için ve devletin hak ihaline uğramış, devlet tarafından yaşamı ortadan kaldırılmış kaybedilmiş insanlar için oradayız. Çünkü onlar için çok az şey yapılıyor. Devlet Galatasaray'da oturan aileler için "terörist" diyor. Oturma eylemindeki bu olumsuzluklar nedeniyle kamuoyuna yanlış mesajlar veriliyor" diyor. Bu tür olumsuzluklar yüzünden bazı kayıp yakınlarının eyleme gelmekten çekindikleri ve gelmedikleri belirtiliyor.

73. haftasını dolduran oturma eylemi için, aileler, amaçlarının, oraya yüzlerce kişiyi toplamak değil, doğru mesaj vermek olduğunu söylüyorlar.

Hacer Yıldırım

GAZETECİLİĞİN ÜF VE PÜF NOKTALARI

Gazeteciyim. Gazetecilik yapmaya başladığım tarihten itibaren yazı ve fotoğraf çekmeyi öğrendiğim gibi dayak yemeyi, kaçmayı, kaçıp yeniden aynı yere gelmeyi, hangi semtte nereye kaçılacağını, sonra aynı yere nasıl kestirme çıkılacağını, polisleri ve göstericilere sadece gazeteci olduğumu nasıl ispat edeceğimi de öğrendim.

Gazetecilik yapmaya başladıktan sonra fotoğraf makinem kırıldı, sayısız filmim alındı, haberim sansürlendi, maaşım kesildi, sigortam yapılmadı, sendikali olmak için doldurduğum form bir çekmecede unutuldu; tam 212'li olacaktım ki, gazetem havaya uçuruldu, arkadaşlarım öldürüldü....

Halen gazetecilik yapıyorum. Geçen hafta Taksim Meydanı'nda Diyarbakır Cezaevindeki son durumlarla ilgili basın açıklaması yapılacaktı. Ben de oradaydım. Basın açıklaması yapan göstericilere polis müdahale etti. Ben de bu müdahaleyi, görevim gereği, diğer gazeteci arkadaşlarımla birlikte fotoğraflamaya çalıştım. Ama bu fotoğraflama bizim coplanmamıza ve tekmelenmemize neden oldu.

Şimdi o anı anlatıyorum; polis bir göstericiyi gözaltına alıyordu. Bir diğer polis gözaltına alınan göstericiyle ilgili polislere bağırdı:

"Yüzünü kapatın!". Biz, yüzü kapanan göstericiyi fotoğraflamaya çalışırken bir polis şefi de bize bağırdı "Ne çekiyorsunuz ulan?" diye. Bu soruya "Fotoğraf çekiyorum, sayın polis abi" diye yanıt vermemizin hiç bir anlamı yok. O zaten sizin ne yaptığınızı biliyor. Ardından başka bir polis "Ne var ulan, b.k mu var? Adi o....pu, o.. çocuğu!" diyor. Bu polise de asil

bir aileden geldiğinizi, "o....pu", ya da "o.. çocuğu" olmadığınızı anlatmanın da hiç bir anlamı yok. Orada fotoğraf çekiyorsunuz ve polislin bu sözleri söylemesi için yeterli gerekçe var. Ayrıca, gazetecinin polise "Niye hakeret ediyorsunuz?" diye sorması sadece biraz daha fazla coplanması anlamına geliyor. Bu tür konuşmaları duymamazlıktan gelip kaçmıyor ve fotoğraf çekmeye devam ediyorsanız; tekmeleniyor, coplanıyorsunuz. Ya da filminizi, fotoğraf makinenizi polise "hediye" ediyorsunuz. Nitekim ben de geçen hafta, Taksim'de bir polis tarafından tekmelenip kovalandım. Suçumun büyük olduğunun farkındaydım: Fotoğraf çekiyordum.

Polis beni kovalarken diğer gazeteci arkadaşlarımla beraber öylesine hızlı düşünüyorum ki. Normal bir zamanda göremeyeceğiniz şeyleri bir-iki saniyede görebiliyorsunuz.

Panzer ne tarafa? Sizi kovalayan polislin ruh hali nasıl? Sizi sonuna dek kovalamakta ve fotoğraf çektiirmemekte ısrarlı bir polis mi? Yorulup, vazgeçer mi? İşyerinize ne kadar uzaksınız? Bu semtteki taksiciler en çok nerede bulunuyor? Koşarken aynı zamanda fotoğraf makinesinden filmi nasıl çıkarırsınız? Arkadaki polis ısrarlı ve filminizi alacaksa yol üzerinde filminizi teslim edeceğinizi bir arkadaşınız var mı? Polis ısrarcı değilse, en kısa zamanda ayakka-

rınızı sıkıca bağlayıp saçınızı başınızı düzelttikten sonra en kestirme yoldan olay yerine dönüp yeniden nasıl fotoğraf çekersiniz? Bütün bunları düşünüyor ve bir şekilde olay yerine dönüyorsunuz.

Ortalık sakın ve herkes dağılmışsa polis birden kibartılıyor. Gazetecilere "Toplu durun" ya da "Gazeteciler dışında herkes dağılsın" diyor ve birdenbire gazeteci olduğumuzu hatırlıyorlar, sayelerinde biz de hatırlıyoruz.

Eğer bir cuma namazından sonra islamcılardan yapıldığı bir gösteriye gittiyseniz ve kadın gazeteciyseniz baştan kaybettiniz. "Haram" bir iş yapıyorsunuz. Önce göstericiler namaz bittikten sonra sizi tartaklıyor. Ardından polisler, fotoğraf çektiğiniz için. Bu yüzden bu tür eylemlerde yanınıza zoom'lu bir makine almanız şart. Olayları olabildiğince uzaktan fotoğraflamaya çalışıyorsunuz.

Bu arada, son günlerde gazeteci olmayan çok fazla "sivil gazeteci" türediği için göstericilere sürekli kimliğinizi gösteriyor ve gazeteci olduğunuzu ispatlamaya çalışıyorsunuz. Göstericiye, gazeteci olduğunuzu ispatladınız ama çalıştığınız gazeteyi, yayın yönetmeninizi, çalıştığınız gazetedeki köşe yazarının bir yazısını beğenmemişse sizin kenidinizi 'sadece sıradan bir muhabirim' diye anlatmanızın da faydası yok, tartaklanıyorsunuz. Göstericilerden sonra polisler kimliğinize bakıyor. Polis gazetenizi beğeniyorsa ve "köşe yazarı abisine" selam söylüyorsa size iyi davranıyor. Eğer beğenmiyorsa dövülüyor, tartaklanıyor veya gözaltına alınıyorsunuz.

Bütün bunlar sadece muhabirliğin püf noktaları; bu püf noktaları tabii sizi tekmelenmekten kurtaramayacak.

Ayağım yavaş yavaş morarmaya başladı. Sonra şişecek. Sonra iyice moraracak. Birkaç gün sonra acısı geçecek. Daha öncesinden biliyorum. Evet, sonra tekrar...

"Sokak" yazan tabelalara "Street" yazsalar daha doğru olur. Merak etmeyin, yanlış olduğunu kimse söylemez. Yabancı sözcüklerle dolu olan tabelalara herkes alıştı nasıl olsa!

Pamuk Prenses'in hikayesini okuyanlar cücelerin iyi kalpli olduklarını bilirler. Çocukluğunda, yedi cücenin Pamuk Prenses'i kötü kalpli cadının elinden kurtarmak için nasıl çaba gösterdiğini öğrenmeyen yoktur... Ama, Pamuk Prenses'i okumayanlar da varmış!

28 yaşındaki Kader Öztürk'ü buldu onlar... Dergilerde fotoğraflarını yayınladılar, televizyonda haber programına çıkardılar... Kolomb'un Amerika'yı bulması gibi medya da onu keşfetmişti. "Fuhuş yapıyorum de, sana yardım edeceğiz" sözleriyle kandırdılar Kader'i. O da, bu teklif karşısında kaderinin değişeceğine inanmıştı. Kimbilir, belki alacağı paralarla boy uzatma ameliyatı olmayı da düşlemişti.

Pamuk Prenses'in sonunda cüceler mutluluktan zıplayıp oynuyorlardı. Oysa, Kader Öztürk oturduğu Ömer Hayyam semtinde kimseciklerin yüzüne bakmıyor. Nasıl aldatıldığını, kullanılıp bir köşeye itildiğini anlatamıyor mahalle esnafına. Karşılaştığı insanlar "fuhuş yapıyormuşsun" diyerek sırt çeviriyorlar Kader'e. Medya gerçekten ekrandan görüldüğü gibi yardımsever mi?.. Hayyam bir rubaisinde ne de güzel söylemiş:

Şeyh fahişeye demiş ki: -Utanmaz kadın;
Her gün sarhoşsun, onun bunun kucağındasın.
Doğru, demiş fahişe, ben öyleyim; ya sen?
Sen bakalım şu görüldüğün adam mısın?

Kader Öztürk, kırılan onuruyla Beyoğlu'nda gezinirken "İstanbul Sokakları" adlı şarkının sözlerini mırıldanıyor: "Onu benden siz aldınız, onu benden siz çaldınız, İstanbul sokakları"...

1852'de yolu İstanbul'a düşen Fransız şair Gautier de sokaklardan şikayetçi olmuştur: "Kimi sokakların geleneksel isimleri var. Bu isimler, bir hanın ya da bir caminin yakınlığından gelir. Sonradan öğrendim ki, benim sokağın ismi Derviş sokağıymış; ama hiçbir yerde yazılı olmadığından yolunuzu bulmak imkansız oluyor."

Kadıköy'de, yeni bir uygulamayla tüm sokakların köşebaşlarına adlarının yazılı olduğu tabelalar kondu. Tabelaların kiminde "Sokağı" yazarken, kiminde "Sokak" sözcüğü okunuyor. "Sokak" yazan tabelalara "Street" yazsalar daha doğru olur. Merak etmeyin, yanlış olduğunu kimse söylemez. Yabancı sözcüklerle dolu olan tabelalara herkes alıştı nasıl olsa!

Alman şair Goethe'nin önsezileri çok güçlüydü. 1783 yılının 5 Şubat gecesi hizmetkârı Seidal'i uyandırarak "Şu anda, yeryüzünün bir köşesinde korkunç bir deprem oluyor" der. Anılarında, iki hafta sonra Sicilya'da büyük bir deprem olduğunu söyleyen Seidal, şairin bu gibi olayları önceden hissettiğini, bazen de aynı anda haber verdiğini açıklar. Ama, Goethe aslında "Türk" olduğunu bilemez!.. Bu haber 1996 yılının Türkiye'sinde yayınlanan bir gazetede çıkar. Bunun yazımının konusuyla ne ilgisi var, demeyin?.. Böylelikle ünlü şairin adının İstanbul'da bir sokağa verilmesi ihtimali doğmaktadır. Evinizin bulunduğu sokağın köşebaşında şöyle bir tabela düşünebilir misiniz: "Goethe Sokak"...

Siz, iyisi mi sokağınızın adını "Kuğu Kuşu" olarak düşünün... Ve de, etrafınızdaki sokak tabelalarına kuş adları yazacak kadar kanat takın düşlerinize: "Toy Kuşu... Deve Kuşu... Cennet Kuşu... Sığırcık Kuşu... Ardıç Kuşu... Keklik Kuşu... Balaban Kuşu... Karakuş... Çaylak... Çayır Kuşu... Gece Kuşu... Sarı-

asma Kuşu... Ördek... Kirlangıç... Bildircin Kuşu... Üveyik... Şakrak Kuşu... Kız Kuşu... Zümrüt Anka... Saka Kuşu... Serçe Kuşu... Martı... İspinoz... Çoban Aldatan Kuşu... Akbaba... Piliç... Penguen... Arı Kuşu... Atmaca... Pelikan... Çalı Kuşu... Kumru... Bülbül... İskete... Mavi Kuş... Alakarga... Gök Kuşu... Tarla Kuşu... Muhabbet Kuşu... Karabatak...

Sıra geldi sokağınızın bağlı olduğu caddenin adını koymaya: Tavuskuşu Caddesi olabilir mi? Ya da, Ağaçkakan Caddesi... Leylek Caddesi'ne ne dersiniz? Ebabil, Güvercin, Şahinler, Sülün, Balıkçıl, Flaman Kuşu, Bozdoğan Kuşu, Florya Kuşu, Saksagan...

Yukarıda saydığımız tüm kuş adlarını İstanbul'un sokak tabelalarında okuyabilirsiniz. Bunu yapmak için kenti boydan boya dolaşmanız gerekmez. Çünkü, hepsi de, aynı semt içinde, yanyana sıralanmaktadır. Sirkeci'den bir banliyö trenine binip "Kanarya"da inmeniz yeterlidir.

1934 yılında İstanbul Belediyesi tarafından yayınlanan "İstanbul Şehir Rehberi"ne bir göz atacak olursak Fatih Semti, Şehremini Nahiyesi, Veledi Karabaş Mahallesi'nde "Kürtler Sokağı"nın olduğunu görürüz. Hayrettin Lokmanoğlu'nun hazırladığı ve 1955'de basılan "Haritalı Şehir Rehberi"nde de, Kürtler Sokağı yerinde durmaktadır. Kürtler Sokağı'nın batısında Elektrik Sokağı, doğusunda Keresteci Veli Sokağı kuzeyinde Yayla Caddesi, güneyinde ise Tiryakçı Sokağı bulunmaktadır.

Günümüz İstanbul'unda "Kürtler" adını taşıyacak bir sokağın varolabileceğini elbette düşünemeyiz. Orhan Peksayar'ın hazırladığı "İstanbul Rehberi"ne bakacak olursak sokağın adının değiştirilmiş olduğunu anlarız. Güneydoğu'da çirkin bir savaş sürdürülürken Kürtler Sokağı'nın adını değiştirenlerin gayesinin ne olduğunu kestirmek hiç de zor değil.

Zaten sokağın yeni adı da, "Gaye Sokağı"dır!..

Babillilerin 6. kralı olan ve M.Ö 1728-1686 yıllarında saltanatlık yapan Hammurabi ise kanunlarında öküzden bahseder.
bazıları ise şöyledir:
(GUR: 300 litre - MANA: 1,2 kg)
● Eğer bir adam, bir öküzü kiralar ve öküzü tanırsa ve öküzü öldürürse zarar sahibinindir.
● Eğer bir adam, bir öküzü hacz ederse 1/3 MANA gümüş ödeyecektir. bir yıllık kiralarsa sabana bağlı öküzün emeği karşılığı 4 GUR arpa, orta öküzün karşılığı 3 GUR arpa sahibine verecektir.
● Eğer bir öküzün hekimi, yaralı bir öküz üzerinde çalışır ve ölümüne sebep olursa - fiyatının 1/4 kadarını sahibine ödeyecektir.

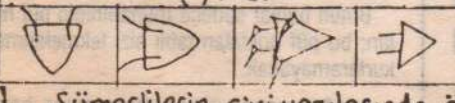
ÖKÜZ

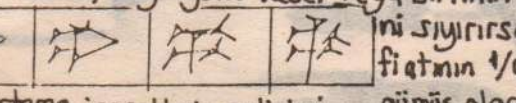
mısır yaşamında öküz

● Eğer bir adam, bir öküzü kiralar ve öküzü tanırsa ve öküzü öldürürse (hastalanır) ölürse, öküzü kiralayan adam tanrı yemini edip serbest kalacaktır.
● Eğer bir öküz, sokakta giderken bir adama taslayıp ölümüne sebep olursa, o davada şikayet yoktur.
● Eğer bir adamın öküzü süsken ise ve bölgenin ilgilileri onu uyardıkları halde boynuzunu köreltmediyse öküzüne sahip çıkmadıysa ve öküzde bey sınıfından birini süsüp ölümüne sebep olduysa 1/2 MANA gümüş verecektir.
● Eğer bir adam, öküzü kiralar boynuzunu kırar, kuyruğunu keser veya sırtının etini sıyrarsa fiyatının 1/4'ünü gümüş olarak verecektir.

Sümerlilerin, çivi yazılarında- öküzü gösteren işaretlerin gelişimi

ÖKÜZ

mısır yaşamında öküz

● Eğer bir adam, bir öküzü kiralar ve öküzü tanırsa ve öküzü öldürürse (hastalanır) ölürse, öküzü kiralayan adam tanrı yemini edip serbest kalacaktır.
● Eğer bir öküz, sokakta giderken bir adama taslayıp ölümüne sebep olursa, o davada şikayet yoktur.
● Eğer bir adamın öküzü süsken ise ve bölgenin ilgilileri onu uyardıkları halde boynuzunu köreltmediyse öküzüne sahip çıkmadıysa ve öküzde bey sınıfından birini süsüp ölümüne sebep olduysa 1/2 MANA gümüş verecektir.
● Eğer bir adam, öküzü kiralar boynuzunu kırar, kuyruğunu keser veya sırtının etini sıyrarsa fiyatının 1/4'ünü gümüş olarak verecektir.

ŞEHİR AŞKIYASI

Zeki Müren; şarkı yağmuru içinde hüzzam şiir(ler)

"İnsan doğmuşum tesadüfen,
Kalbim Sen."

Yaklaşık otuz yıl önce yazdığı, "Mercan sa-
raylardan uzak/ Midye kabuğunda ölece-
ğim" dizelerine verdiği sözü tutarak ölen Ze-
ki Müren, gözönünde-gözetilinde tutulan bir sanat-
çıdır. Bütün yönleriyle çok bilinirliği, çok bilmiş gö-
rünü, az bilmiş toplumun yanılsamasıdır... Çok bil-
mişliklere karşın, gerçekte çok az bilinir. Yaşadığı
fırtınalar, aşklar, bir sızdırmazlık olarak içine çörek-
lenmiş ölüm duygusu, yalnızlıkları, şarkılarının, şiir-
lerinin arkasındaki hayatlar...

Cinsel tercihlerini, cinsel özgürlüğünü, hetero-
seksüelliğin ötesinde kullanan Zeki Müren'in devlet
töreniyle gömülmesi hem paradoksal bir ironidir,
hem de, bütün iktidarların yapısal sorunu olan fay-
dacılığın ürünüdür. Müren, kendisi imge olmuş bir
sanatçıdır. Toplum -ve hatta devlet- gelenekleştiri-
diği Zeki Müren imgesi ile, gerçekleştiremediği fan-
tazilerini, korkularını ve ikiye bölünmüşlüğüne onda yaşar.
Müren, bireyin, toplumun ve devletin kendini kan-
dırma mekanizmasının bir parçasıdır.

Müren'in tek şiir kitabı olan Yıldırım Yağmuru
üzerinde özel bir Zeki Müren okuması yaparak Mü-
ren imgesi'nin açığa çıkması kolaylaşabilir.

Bütün kitap, anlatıcı ben Zeki Müren ile, bilinme-
yen, özlenen, aşık olunan öteki ben'in "ayrılık şarkı-
sı" gibidir. Ona ulaşmak için avucundaki dualara
bakar, bir anlamda dua falı tutar... O kimdir? İsmi
nedir? Bu soruların yanı sıra, sadece onun tercihleri
açısından önemlidir, hepsi o kadar... Bilinmesi ge-
reken, yoğunlaşmış bir aşkın içinde oluşu ve çoğu
zaman kahretme noktasında acı çekişidir...

"Avcumdaki Dua I", "Avcumdaki dua
parmaklarımdan süzülüyor, / Sana mum yaktım
içimde. / Gene gözlerine gömüldüm, / Mezarsız
ölüler, / Ölümsüz mezarlar! (...)"

"Suları Taşladım", "(...) Öldün, / Aş-
kımlı dirildin / Durgun sular dargın / Batan kayık
yorgun / Yalnızdın, / Kırılmalı ellerimle / Sulara
mezar kazdım.

Ümitlerin ve ayrılıkların ayı Şubat...

Şubat, Müren'in şiirinde özel bir şifredir. Kitabı
çizdiği desende Şubat ayı 30'u gösterir. Rakamın
altında ise "P.SRKTP" yazılıdır. Neden böyle yazıl-
mıştır, hangi isminin şifresidir bilinmez...

Müren, "3. Cemre" adlı şiirde vuslatın ve ümitle-
rin Şubat'a kaldığını imler. Hülyalarına 3. Cemre
düşmüştür... Belli ki Mayıs ayı çok kötü geçmiştir...

"3. Cemre", "Kar tutmaz evimin damını /
Aşkım alev alev / Hülyalarım 3. Cemre düştü /
Camlarım bugün buğul / Mayısta kurudu bahçem-
deki tek fidan / Ümitlerim Şubat Şubat."

... Ve Akrep Yelkovanı Soktu

Saat duruyor. / Zaman yürüyor. / Za-
man duruyor. / Saat yürüyor...

...ve Akrep yelkovanı soktu. / İkisi bir-
den durdu. / Oh!..

"O Gün", Hasret gökmüş takvim
yapraklarına, / Altta ümit, üstte hü-
zün... / En tozlu en karası içimde, / Sen-
den ayrıldığım gün.

Kitabın sonundaki Biyografim adlı şiirde-
ki aşağıdaki dizeler de belki aynı aşka ithaf
edilmiştir:

"62 en büyük aşkımdı, / 62 en delik gönlüm... /
62 en... neyse..."

Şarkılar içindeki sevgili

Şarkılarının bazılarının sözlerini kendi yazan ve
besteleyen bir sanatçı için, şiir-şarkı, şarkı sö-
zü-şiir ilişkilerini ayrıca ele almak gerekir... Ne ki
Müren, "dudaktan kalbe, kalpten dudağa" yolculuk
yapan, ama bir türlü ele geçemeyen sevgilinin ismi-
ni şarkıları içinde zikretmesinde, varlığını somutça
ortaya koyar:

"Bu Bestecikler Sana", "Manolyam-
daki" "naz", / "Yasemen'deki" "demet", / "Yaz
yağmuru"ndaki "damla", / "Kimsesiz yolcu"mun
yolu, / "Aşkın ıstırahı"ndaki çile, / "Kara sev-
da"nın rengi, / "Yaprak dökümü"ndeki filiz,
/ "Yaşamak zevki"nde keder, / "Beklenen şar-
kı"da beklediğini, / "Son aşk"ımın sonu, / Sensin
sen... / Ben seninle ısınan nefesim şarkılarımda.

Müren, "Yüzünde Göz İzi Var" şiirinde de, ünlü
Münir Nurettin şarkısından yola çıkarak, bir türlü
ulaşmadığı sevgiliye naz ve sitem eder... Hayıflan-
ır... Hep onu ister. Bu neredeyse bilinmeyen öz-
neyle bir özdeşlik halidir. İsteyen, ama isteği bir tür-
lü gerçekleştiremeyen bir öznedir Müren. "Karda yeşil
erik diyorum / Seni istiyorum" diyerek sanki hüzzam
bir şarkı sözü yazar. İsteği gerçekleştiremeyince ise,
platonik bir özdeşleşme yaşar. Hem kendisidir hem
de o'dur artık...

"Bir Öykü ki...", Bir öykü ki Leylâsı.
Mecnununu ben / Bir öykü ki Şirini, Ferhadı
ben / Bir öykü ki Kerem'i, Aslısı ben / Bir öykü ki
Arzusı, Kanberi ben / Bir öykü ki Gülli, Sitem-
karı ben / Bir öykü ki yarı ben, ağyarı ben (...)"

Belki de bu nedenle, bestelenerek popü-
ler "Mes'ut Bahtiyar" şiirinde, kimselerin
kimsesizi, yalnızların yalnızı, dertlilerin dertli-
si olarak hayatının özeti çıkarır. Bu, özgün
Zeki Müren şiiri/şarkısı bir repliktir:

"Aşksızların aşkıyım / Aşkım / İsmim Mes'ut,
göbek adım Bahtiyar. / Mes'ut Bahtiyardan şar-
kılar dinlediniz."

Şiirlerinin özeti de "Mes'ut Bahtiyar" imgesinde
gizlidir...

Mes'ut Bahtiyardan şiirler dinlediniz...

Gerçekten Mes'ut ve Bahtiyar mıydı?..

Devlet de, Müren sempatisini alan halk da, "nasıl
bilirsiniz meftay" sorusuna, koro halinde "iyi biliriz"
 demiştir demesine ama...

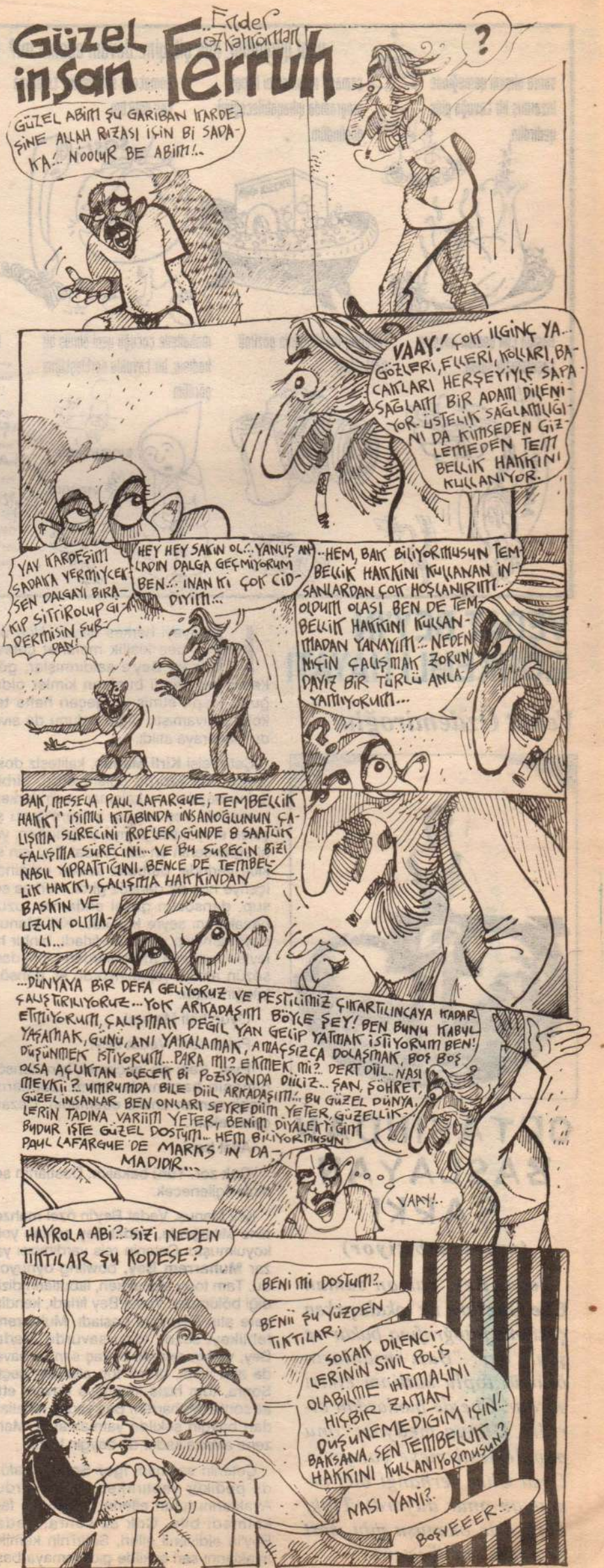
Gerçekten Mes'ut ve Bahtiyar mıydı?

Sevgiye, bir muhabbet kuşu olmayı başarmış
mıydı?

Şiirlerine ve dramatik yaşamına bakılırsa.

Şarkılara, şiirlere, aşklara sormaya ne dersiniz?

SEZAI SARIOĞLU

Bu hakta doğru cevapları bilip bize gönderen okurlarımızı ise eşşek sudan gelinceye kadar döveceğiz.. Kıyılır mı bu dergiye, kesip kesip gönderiyorsunuz yahu!

BEYOĞLU'NDA GARİBANIN OTOPSİSİ YAPILMAZ

Oktay Güzeloğlu
KİTAPLI
AHMET BEY

Tanıyanlar, "okumuş adam", "sohbet çeki-
li", "valla geçen gün bana bir dilekçe yaz-
dı, aslan gibi", "en kral avukat yanında ha-
va", "benim kariya bir aşk mektubu çekti, valla ben
olsam tav olurum" vs gibi söyleyenler; arada bir
de "ulan kambur olmasa kimbilir ne boklar yerdii"
diyerek hem metheder, hem de altını oylarlardı.

Kulağına gelenleri duyar da duymazdan gelirdi.
Etrafında ne kadar işli, işsiz varsa ona işi düşerdi.
Herkes bir şeyler yapmaya çalışır, fakat mesafeli
dururdu. Kahkaha attığını gören olmamıştır. Karşı-
laştığımızda; "Yahu, bizi unutuyorsun, ne o bir hata
mı ettik" derdi. "Esağfurullah abi, iş-güc işte, koş-
turuyoruz" desem de bırakmazdı. Gelsin-gitsin
çaylar, kahveler, onun için mühim olan kitaplar.
Kitaplardan alıntılar koyarak anlatmak. Eğer o gün
işim yoksa, evinde sabaha kadar süren edebiyatla
süslenen gece. Hele de felsefe! Bir solukta yüzler-
ce kitaptan, sayfa numaralarına kadar söylediği tek
tarafli nutuk.

Sürekli "Seni çok severim, edebiyat ve felsefede
çok iyi anlaşıyoruz" derdi.

Aslında ben uzun süren bu muhabbetlerden sıkı-
lıyordum. Ama onu da anlıyordum.

Ahmet Bey, küçükken ağaçtandmış, aşırı de-
recede kamburdu. Ayrıca romatizma ve siyatik ağ-
rıları perişan ediyordu. Ama belli etmemeye çalışır-
dı. Siyah koca gözlüklerinin arkasına dikkatlice ba-
kıldığında hissedilen hüznü göstermemek için in-
sanın yüzüne bakmazdı.

Onu kimseyle ne birlikte yürürken ne de oturun-
ken, başkalarından önce kalkıp gittiğini gördüm.
Psikolojisini bildiğim için ondan önce kalkar, evine
gideceksem ondan bir saat sonra giderdim.

Evinde bir yatak, bir masa, tavana kadar yığılı ki-
taplarından başka bir şey yoktu. Ben ona kendi
kendime "Kitaplı Ahmet Bey" adını takmıştım.

Bir gün "Seni kız arkadaşlarınla görüyorum" diye
söze başladı. Kadın sohbetine ihtiyacı vardı galiba.
Ben de, "Hadi Abi, artık evlen, geç oldu" dedim.
Sessizce baktı, "Yok be, alıştım yalnızlığa, ben ki-
taplarla evliyim" dedi. Dedi ama, söyleyişinde öz-
lem vardı.

"Yok be Abi, kitaplar yetmez" dedim.

"Yeter, yeter!" dedi. Peşinden de, "Yahu haklısın,
bazen düşünmüyor değilim, ama..." dedi ve sustu.

"Aması yok. Düşünüyorum dedin, birisi mi var?"

"Var da yok,"

"Kim Abi?" dedim.

"Yahu filmlerde oynuyor. Tanırsın. Süheyla..."

"Haa, tanıdım Abi, senin komşu. İyi ya, konu-
şana!"

"Yok canım, ben ona platonik AŞK'lıyım. Böyle
güzel, ama..."

"Aması ne Abi, yanlışsın."

"Yanlış-manlış değilim" dedi.

"Sen o kitapları haybeye okumuşsun, ne işe ya-
rar konuşmadıktan sonra" dedim. Kızdı. "Yanlış-
manlış okumadım. Sen ne diyorsun! O kitaplar be-
nim gibi insanların hikayeleriyle dolu. Sonu hep ız-
dırıp!" diye kükredi. Ben de; "Abi, kitaplar her za-
man doğru yazmaz. Herkes kendini yazar" dedim.
"Hadi boşver, teori yeşil, yaşam gridir. Dostoyevs-
ki'yi sever misin?" diyerek lafı değiştirdi. "Sevmem"
dedim.

"Yalan! Beni kıskırtma. Sen de beni artık anlamı-
yorsun. Sen ki insana acımadan bakan tek insa-
nımsın" dedi. "Niye acıyayım Abi! Ben mi yaptım?
Ben mi sorumluyum sakatlıklardan? Ben de saka-
tım, sen mi sorulmuşsun? Benim de kafam sakat.
Geçinilmez, boktan psikopatın biriyim" dedim.

"Tamam, tamam!.. Boşver, bozuşmayalım. Uyu-
yacağım, iyi geceler" diyerek bir nevi kovdu. Sar-
hoş olmuştu.

3 gün sonra şuna bir uğrayayım, özür dilerim
diye düşündüm. Oturduğu kahveye gittim. Beni gö-

rünce; "Ooo, iyi ki geldin, yoksa görüşemeyecek-
tik" dedi. "Hayrola Abi, bir yere mi gidiyorsun?"

"Gidiyorum artık buralardan" dedi. Kahvede her-
kesle vedalaşıyordu. "Abi üç gün önce hesapta
yoktu bu" dedim. "Vardı da söyleyemedim" dedi.
Çay ısmırladı. Sonra o başkalarıyla vedalaşırken
ben de ayrıldım.

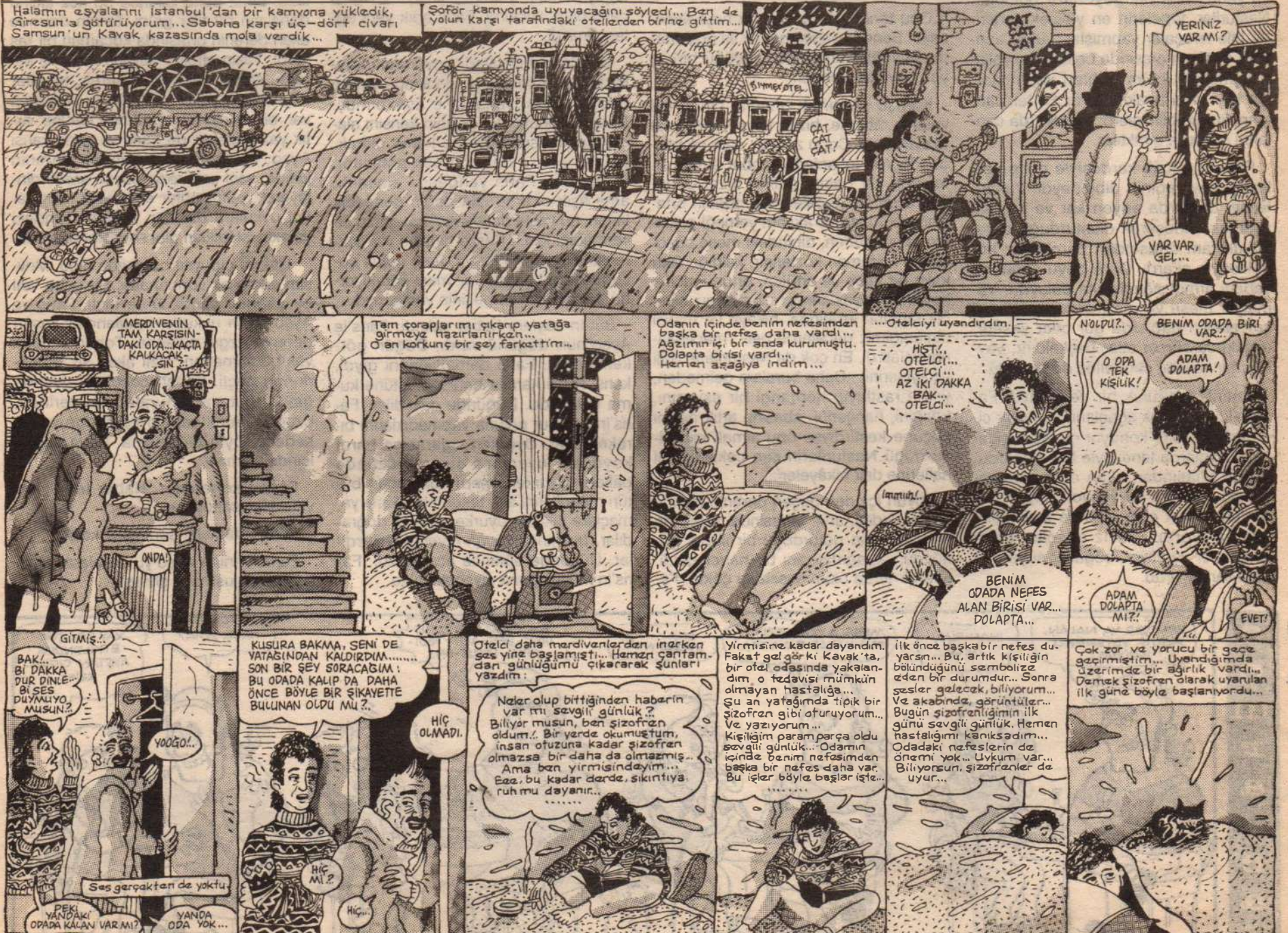
Ertesi sabah tanıdıklardan biri Ahmet Abi'nin ge-
ce camlardan bağıra bağıra oturduğu evi kendisiyle
birlikte yaktığını söyledi. Aceleyle evine koştum.
Ağşap ev kül olmuştu. Yerler ıslak, yanık kağıt par-
çalarıyla doluydu. Hafif rüzgarda hâlâ hareket edi-
yorlardı. Birisini arar gibiydiler. Oradan ayrılırken
isyanımı kuşanmıştım.

Yapmayacaktın be Abi, yapmayacaktın be Ah-
met Bey! Yazık değil mi bize. Hakkın var mıydı
kaçmaya? Neden, neyi ispatlayacaktın? Kim anladı
seni, sevdiğin söyleyemediğin şeyleri; başkalarının
mektuplarına AŞK yaptın. Ne vardı kamburunun
üstüne kitap kamburları koymaya. Senin yüreğin,
ciğerin, kafan sakat değildi be Abi! Senin kitap
konuşmalanndan, felsefenden ben de sıkılıyordum;
ama senden hiç sıkılmıyordum. Seni sevirdim
be Abi. Sen beni, garibanları, istek, miras dilek-
çelerini yazdıklarını, sahte aşk mektupları yazarak
kandırdığın insanlar; biz seni kaçak bilmiyorduk.
Ama sen kaçakmışsın be Ahmet Abi!..

Okuduğun binlerce kitap senin küllerinden daha
değersizdi. Yine bize oralardan bir şeyler yaz. Yaz
Abi be! Sana 'Ruhun şad olsun' demiyoruz...

Kuruntulu yıllar ve gençlik

Leb-i Derya Sayın

CİNS İSİMLER

"Aynı tabut içinde/ kardeşime götürün"

"Yalnızca bir kere öleceksek eğer / ölüm ha ile gelmiş, ha yılanla, ha zehirle, / tabanca, kılıç, yavaş yavaş tüketen hastalıkla Son veren nedenler farklı olsa da, sonuç aynı, / tümü bir yok oluşa aracı."

Thomas Chatterton

Nasturileri, en son 1924 yılında tamamen sınırların dışına çıkardıktan sonra, devlet, köylerini, topraklarını Müslüman Kürtlere dağıttı. Daha doğrusu yüzlerce köy boş kaldı; tarlalar sahipsiz; kıraç yerlerde yaşayan, dağların arasında mahsül yetiştiremeyen, sadece hayvancılıkla geçinen Kürt ağaları, gözüne kestirdikleri Nasturi köylerini kaşla göz arasında üzerlerine tapulayarak adamlarını oralara yerleştirdiler. Nasturi köylerine gelip yerleşenler her şeyi hazır buldular. Nasturiler, tepelerin en yüksek yerlerine bile taraçalar yapmışlar, yukarılarından, dağların arasında botlarla su yolları açmışlar, üzüm bağları yapmışlar, her şeyi hazır bırakmışlardı. Bir tek canlarını kurtarabilmişlerdi; bazıları da canlarını oralarda bıraktılar.

Faris'in küçük kardeşiyle gelip yerleştiği köy vadinin dibindeydi. Yukarılarda, dağlarda eriyen kar ve kaynak sularının birleşerek oluşturduğu dere, köyün tam ortasından bembeyaz köpükleriyle akardı. Dere boyu söğüt ve yabani armut ağaçlarıyla doluydu. Yamaçlar meşe ve mazı ormanı... Vadiyi çevreleyen dağlarda gür otlar yeşerir, otlaklarda cümle otlar başkaldırır, yaylalar bir hayvan cennetine dönüşürdü.

Vadinin kuytuluk bir yerindeydi Faris'in köyü; kavak ağaçlarında kuşlar cıvıldaıyor, arılar konuyor çiçekten çiçeğe, kovanlarda tenekeyle bal çıkıyordu. Köyün ortasından akan dere, yamaçlardaki tarlalara su veriyor, suyun her zaman berrak olan dibinde taşlar pırıl pırıl parlıyordu. Ceviz ağaçları serin gölgelikler yaratıyor, söğütler suya dallarını sarkıtiyordu.

Beytüşşebap'tan, Nasturi tehcirinden sonra yüklenip iki üç parça eşyasını, ciscibıldak, kardeşi, yengesine ve karısıyla gelip bu köye yerleştiği zaman Faris, yoksul bir adamdı. Gerçi yaşadığı süreçte yoksul kaldı, bu cenetten köşeyi nasıl değerlendirebileceğini bilmiyordu doğrusu, yüzlerce koyun yetiştirdi, yüzlerce arı kovanı oldu, tarlalarda pirinç ekti, mısır yetiştirdi, ama yine de yoksuldu. Yine de elinin altındaki madenin farkında değildi. Hep günü yaşadı, kaderine razı oldu.

Onu tanıdığım da, yaşı bir hayli ilerlemişti. Benden yaşça büyük iki oğlu vardı. Büyüğü kamburdu, küçüğü birkaç yaş büyüktü benden.

Komşu sayılırdık onunla. Onun evi vadinin dibinde, bizim köye yarım saat uzaklıktaydı. Çoğu zaman, canı sıkıldıkça, değişik insanlarla sohbet etmek isteyince alır başını gelirdi bize. Uzun, çok uzun kış gecelerinde, odanın ortasında bulunan ve akşam yemeği piştikten sonra sönen, dibindeki meşe ağaçlarının kocaman közlerinin kaldığı, üstü kalın bir keçe ile örtülen, örtünün içine hepimizin ayaklarımızı uzattığımız sıcak tandırın etrafında, hikâye ve masal dinlediğimiz gecelerde gelir, maceralarını anlatırdı. En çok da Nasturilerle ilgili hikâyelerini... Daha buralara gelmeden, yolda rastlayıp herhangi bir eşyasını, tüfeğini, hançerini, abasını, artık neyini gözüne kestirdiyse onu almak için öldürdüğü Nasturilerin can çekişirkenki hallerine dair hikâyeleri...

Köyün içinden geçen derenin taşıdığı, başını yediği, artık yöresinde, etrafında ne varsa alıp götürdüğü bir ilkyaz günüyü; aşağıdan acı bir haber geldi. Eve bir anda ölüm sessizliği çöktü. Fa-

ris'in kardeşini su alıp götürmüştü. Dere boyunda odun keserken ayağı kaymış, suya düşmüştü.

Herkes toplanıp gitti. Akşam umutsuz döndüler. Bütün aramalar sonuçsuz kalmıştı. Cesedini bile bulamadılar. Faris'in kardeşi gitmiş, geriye gencecik karısı ve üç sabi çocuk kalmıştı. Faris, kardeşinin ölüm acısını uzun süre atamadı üzerinden. Günlerce, haftalarca, aylarca yas tuttu; düğünler gelmez oldu. Evde radyo açmadı. Kardeşinin boğulması, ağır bir taş gibi oturdu içine.

Faris iki oğlu, karısı, derede boğulan ve ölüsü dahi bulunamayan kardeşinin karısı ve üç yeğeniyle kaldı. Evden bir can eksilmişti. İçinden de bin can...

Yukarı köydeki hasmı, Faris'i rahat bırakmıyordu. Otlaklarına sürüsünü salıyor, tarlasına giden su yollarını kesiyor, çeltik tarlasındaki suları boşaltıyor, Faris'e rahat vermiyordu. Faris direniyordu. Her gün bir kavgaya şahit oluyorduk. Her gün Faris ve yukarı köydeki hasmı arasındaki sürtüşmeyi seyrediyorduk biz çocuklar. Ve artık hemen hemen her gece, Faris'in bir yeni macerasını dinliyorduk. Hasmıyla giriştiği kapışmayı ballandıra ballandıra anlatır, ayağa kalkar, kapının önündeki ayak-kabıları alır, hasmına taş atıyormuş gibi kapıya fırlatır, yaptığı kıyasıya kavgayı canlı canlı anlatırdı. Faris artık yeni eğlencemizdi.

Günün birinde vadi boyundaki köylerden, yıldırım gibi bir dedikodu yayıldı ortaya. Faris, yengesine âşık olmuş. Derede boğulan kardeşinin karısını alacakmış karısının üstüne kuma olarak. Günler sonra haberin aslı anlaşıldı. Doğruydu, Faris yengesine alacaktı, ama âşık olduğu için değil, gencecik kadını bu yaşta dul bırakmaya gönlü elvermediği için... Başka birisine vermektenense aile içinde kalsın, hem çocukluğuna da birisinin bakması gerekiyordu. Ne de olsa kardeşinin yadigarıydı.

Bütün köylere haber salındı; Faris'le Ayşo'nun düğünü vardı. Düğün görkemli oldu. Faris damatlıklarını giydi, karısı Hirsi karalar bağladı, üstüne kuma geliyordu. Düğünde davetliler, Faris'in kambur oğluna yapmadıklarını bırakmadılar. Uyumken sigarasına barut koydular, uyanınca sigara yüzünde patladı. Uyumken, mermi bağından bütün mermirini alıp teker teker karşı yamaçlara sıktılar, uyurken kabak doğradılar, uyanınca kavun niyetine yedirdiler. Düğünde eğlence acımasızdı. Faris'in mutluluğuna diyecek yoktu.

Evlendikten sonra Faris, yengesine gerçekten âşık oldu.

Evləri tek gözdü. Çoluk çocuk, ilk karısı, ikinci karısının çocukları hepsi bir arada yatıyorlardı tek göz evde. Böyle olmazdı elbet. Faris, eski yengesine yeni karısı ile rahat rahat yatabileceği bir yer aramaya başladı. Yok... Kış günü, dışarı soğuk, buz gibi, metrelerce kar var. İşte tam bu sırada aklına cin bir fikir geldi. Evin tavanına bir yatak yapmaya karar verdi. Önce tahtadan bir yatak yaptı; sonra dört kenarına ipler bağladı ve dam direklerine astı yatağı. Merdivenle çıkılıyordu yatağa. Yatma vakti gelip de, herkes yataklarına çekildiğinde Faris ve Ayşo, merdivenle asma yataklarına çıkıyor, tavanda istedikleri gibi halvet oluyorlardı.

Yine böyle bir geceydi... herkesin derin bir uykuya daldığı bir gece... beklenmedik bir şey oldu. Faris ve Ayşo yukarıda sevişirken, yatağı dam direklerine bağlayan ipler koptu. Faris ve Ayşo çırılçıplak, yere, çocukların üstüne düştüler. Büyük oğlu lambayı yakmaya çalıştı, Faris engelledi. O beklenmedik kazada Faris'in bir kaburga kemiği kırıldı.

Bu talihsiz kaza bile Faris'in fantezilerine engel olamadı. Havalara ısınınca yatağını dışarı, avluya çıkardı Ayşo ile birlikte. Biraz daha ısınınca bu kez aklına daha cin bir fikir geldi. Evinin önünde akan derenin ortasında kocaman bir taş vardı. Taşın etrafını duvarla ördü ve üstüne, söğüt dallarını keserek, tahtalar koyarak bir yatak yaptı. Gece sivrisinek var, bir de cibinlik kondurdu üstüne. Artık yaz gecelerinde Faris ve genç karısı Ayşo, kardeşini alıp götürün derenin içinde, şarıl şarıl akan suyun sesini dinleyerek, püfür püfür esen yele karşı rahat uykulara daldılar. Derenin içindeki yataкта istedikleri gibi seviştiler özgürce.

İşte ne olduysa bu sırada oldu. Mevsim erken bir sonbahardı. Bir gece, ani bir yağmur yağdı. Dere taşı, Faris ve Ayşo derin uykuda yakalandılar taşın derenin azgın sularına. Toparlanmaya vakit bulamadan, hızlı akan su üzerlerinden geçti. Sabah çocukları uyandırdığında, babalarının yatağının yerinde, üzerine yatak yaptığı kaya duruyordu sadece, öyle bir başına. Kaya suyun içinde kalmıştı.

Feryat kopardılar. Haber tez elden yayıldı civar köylere.

Bütün aramalar sonuçsuz kaldı.

Faris, yanına Ayşo'yu da alarak, kardeşiyle buluşmaya gitmişti.

Geçmiş Zaman Olur ki

EFLATUN NURİ

9 Eylül 1951. Fuar'ın önünde "Bomba" siyasi mizah gazetesi çalışanları ve Eflatun Nuri resmi geçidin başlamasını bekliyorlar!

Yıl:1951 İzmir'e şöyle bir uğradım. İstanbul'a kaçmak kolay olmuyordu. Özellikle, Türkiye'de ilk kez "Duvar" adında bir gazete çıkarıp, satmayı, bir kuruş kazanmadığı gibi, bir de üste para verip, duvarlara yapıştıran, adı "Duvara para yapıştıran adam" olarak tanınan Nihat Paykoç, İzmir'e her gidişimde:

– Bırak şu İstanbul'u, gel bir mizah gazetesi çıkaralım, ben yazalım, sen çizersin, olur biter, derdi.

En sonunda, paldır-küldür "Bomba" adında bir siyasi mizah dergisi çıkarmaya karar verdik ve hazırlıklara başladık. İlk sayı basıldı, dağıtıldı. "Bomba" bomba gibi ses getirdi. Ben de, Nihat Paykoç da iyice yorulmuş, bunalmıştık. Ben "şöyle bir kendimi sokağa fırlatayım" dedim. Sokaklarda şaşkın ördek gibi dolaşmaya başladım. İki Çeşmelik Caddesi'nden Eşref Paşa'ya doğru yavaş yavaş giderken, gözüme "Baskıcı" yazan bir tabela ilişti. Dükkânın vitrini önünde durdum, içeriye baktım. Bu ara dükkânın içinden çıkan bir adam gülerek:

– Ne arıyorsun, size yarayacak bişey yok bende, dedi.

Selam verdim:

– Yabancıyım, ilk kez böyle "Baskıcı" diye bir dükkânla karşılaşıyorum, şaşırdım doğrusu, dedim.

Dükkân sahibi beni içeri buyur etti. Çırağına:

– Git ulan!.. İki çay kap gel, dedi.

Tahta bir sandalyeye iliştim.

– Bu dükkân tam sekseniki yaşında, dedemden, babamdan da bana kaldı. Dedem maun ağacını kabak gibi oyarmış, dedi. Yanındaki rafa uzandı, kalın bir tahta aldı, masanın üzerindeki kocaman istampayı gösterdi:

– Benim adım Kâmil, tamam mı? Bu da maun ağacından oyulmuş bir gül resminin kalıbı. Şimdi istampaya yavaşça bastırıyorum gördüğünüz gibi, biraz bekliyorum. Mürekkebi tahta kalıp iyice emiyor. Şimdi n'apıyorum? Şu kalın keçenin üzerinde gördüğün, köşe yastığı için dört köşe kesilmiş Amerikan bezinin üzerine baaam diye aynen mühür basar gibi basıyorum yavaşça böyle, anadın mı? Kaldırıyorum, Amerikan bezine ne çıktı... Gül resmi di mi?

Dur ulan!.. Koyma buraya çayı, devireceksin gülün üzerine. Hah!.. Koy yere, ver ilk önce misafire.. dedi.

Çaylarımızı içerken "Baskıcı" Kâmil Usta:

– Bu şimdi bir gül di mi? Arzuya göre iki gül olur, üç gül de olabilir, nasıl mı? Aynen ilk bastığının bir parmak ötesine tekrar basarım, çift gül olur. Ama her gül için ayrı para alırım, parasına göre üç gül de bastırır oluyorum. Ayrıca güllerin saplarının ortasına da kurdela basıyorum, aynen buket gibi oluyor. Kurdela parası almıyorum, yalnız 'Kurdelayı kırmızı ibrişimle işleyin' diyorum. Bastığım gülleri sarı, kırmızı, pembe işliyorlar. İstedikleri rengi işleyebilirler. Onların paşa gönlü bilir, di mi?

– Aynen matbaa gibi, dedim.

Kâmil Usta, sanatının bütün inceliklerini, püf noktalarını, hiçbir art niyet düşünmeden açıkladı. Tabii sadece gül kalıbı değil, raflarda, vitrinlerde onlarca değişik kalıplar vardı. Çiçekler, böcekler, ağzında mektup taşıyan güvercinler, kuşlar, balıklar, yapraklar, halı motifleri, danteller, incikler, cincikler, makaralar, boncuklar, düğmeler, renkli ibrişimler... Genç kızların çeyiz için ilk uğradıkları yermiş bu "Baskıcı" dükkânları.

Gazeteye döndüğümde böyle bir "Baskıcı" dükkânını çizdim; vitrinin içi de aynen yukarıda anlattığım gibi, dükkânın kapısında "Adnan Menderes", dükkânın üzerindeki tabelaya "Baskıcı Adnan Menderes" yazdım. Karikatür "Bomba" gazetesinde çıktı. Aynı gün, gazetenin mürettibi yanında tombulca bir adamla girdi.

– Eflatun Abi, bu bey sizi görmek istiyor, dedi.

Gelenin yüzüne şöyle bir baktım, o an "Eyvah!" dedim. Oltaya yakalanmış istavrit gibiydim.

Traşı uzatmayalım, gençlikte olur böyle şeyler! Yaka-paça, paldır-küldür, soluğu emniyet müdürlüğünde aldım. Bektan bir odaya, ite-kaka girdik. Masada eşek gibi, koca kulaklı, iri kıyım, kıllı biri oturuyordu. Beni görünce iri dişlerini gösterdi. Masanın yanı başında, kırık-dökük bir sandalye vardı, yavaşça ucu-na iliştim. Söylemek istemiyordum ama hadi söyleyeyim, korkudan mı neden bilmem, fena halde sıkışmıştım. Sandalyeye oturunca biraz rahatlar gibi oldum. Komiser:

– Kalk ulan!.. Ben sana otur mu dedim? Bu da kim?..

Beni getiren tombul sivil polis:

– Bomba gazetesinde o resmi yapan bu şahıs. Adı Felatun Nuri.

– Vay be!.. Ben de bunu adam zannettim. Yahu osuruktan biriymiş, sen nasıl oluyor da koskoca bir başbakana dil uzatıyorsun?.. Getirin dosyayı, diye bağırdı.

Kırmızı bir dosyayı polis memuru masaya bıraktı. Komiser dosyayı açtı, ikiye katlanmış Bomba gazetesini çıkardı. Gazeteye iğnelenmiş, daktilo ile yazılmış bir sayfada yazı vardı; yazının altında da fiyakalı birkaç imza göze çarpıyordu. Gazeteyi açtı, karikatürü gösterdi. Sesini yükseltti:

– Bu ne? Bir dükkân, değil mi? Dükkânın kapısında başbakanımız, tamam mı? Dükkânın levhasında ne yazıyor? "Baskıcı Adnan Menderes", öyle mi? Gelelim karikatürün altına; ne yazıyor? "Yazısı içinde", ne demek? Yani sen bu karikatürün içine, gizli bir yazı yazacaksın da ben onu fark etmicem ha! öyle mi?

– Efendim, bu karikatür "yazısız" bir karikatürdür. "Yazısız" deyişimle "Yazısı içinde" aynı anlamı taşıyor, yani zaten karikatüre bakar bakmaz her şey anlaşılıyor.

– Hayır efendim, bu vitrinin içinde gizlediğin yazılar, işaretler, şekiller var. Bak şu yaprak orak, yanındaki makaralara bak, birinin tam ortasında, öbürü başaşağı durunca ne çıkıyor? Bal gibi çekiç, şurda da "K" "O" harfleri var. Bana zorluk çıkarma! Söyle, ne yazıyor burada?..

– Efendim, burada gizli bir yazı, bir işaret varsa, bu benim suçum değil; çünkü ben bunu İki Çeşmelik'teki Kâmil Usta'nın "Baskıcı" dükkânının vitrininin içine bakarak aynen yaptım. Suç varsa, o vitrinde vardır, bende değil. İsterseniz gelin size göstereyim, dedim.

Komiser:

– Ya, öyle mi? Gidin oraya, anlattığı gibiyse, yakalayın o pezevengi, getirin buraya!

Tombul sivil polisle bir taksiye atladık, doğru Kâmil Usta'nın dükkânına gittik. Kâmil Usta beni görünce çok sevindi. Yanımdaki polisin ismini de bilmiyorum. Elimle işaret ederek:

– Arkadaş, dedim, arkadaş da meraklı, bu işi ona da anlatır mısınız? dedim.

Bu ara polis vitrinin içine kafasını sokmuş, bir şeyler arıyordu. Kâmil Usta çırağına seslendi:

– Git ulan üç çay kap gel, demli olsun, dedi.

Çırac kapıdan kedi gibi fırladı. Kâmil Usta:

– Beyim, bak, benim adım Kâmil, tamam mı? Bu dükkân tam seksen iki yaşında. Dedemden babama, babamdan da bana kaldı. Dedem maun ağacını kabak gibi oyarmış. Bu da dedemin oyduğu bir gül resminin kalıbı. Şimdi istampaya yavaş-yavaş basıyorum...

Tombul polis bana arkası dönük istampaya bakıyordu. Ben de oradan yavaş-yavaş bastırmıştım...

SAYI: 23
10 EKİM 1996
PERŞEMBE

SAHİBİ:
ŞİNERA YAYINCILIK LTD. ŞTİ.
adına Mehmet ÇAĞÇAĞ

Yayın Yönetmeni:
Metin ÜSTÜNDAĞ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Kutlu ESENDEMİR

Öküz'e saman ve su verenler:
Altay MARTI, Aslan ÖZDEMİR, Atilla ATALAY, Ayça ŞEN, Bahadır BARUTER, Bahadır BOYSAL, Can KOZANOĞLU, Can YÜCEL, Can BARSLAN, Cemal ERSÖZ, Cüneyt ÖZDEMİR, Devrim SEVİMAY, Derya SAYIN, Eflatun NURİ, Ender ÖZKAHRAMAN, Engin TURGUT, Eşber YAĞMURDERELİ, Ferhan ŞENSOY, Fikret BEKLER, Gani MÜJDE, Güneri İÇOĞLU, Halil TURHANLI, Hacer YILDIRIM, Haydar ERGÜLEN, Kemal GÖKHAN, Kutlu ESENDEMİR, Lutfu OFLAZ, Mehmet ÇAĞÇAĞ, Mesut CEYLAN, Memet Erdener, Mesut KARA, Metin ÜSTÜNDAĞ, Murathan MÜNGAN, Muhsin KIZILKAYA, Musa KART, Nihat GENÇ, Orhan PAMUK, Oktay GÜZELÖĞLU, Omer LAÇINER, Semra CAN, Sezar SARIOĞLU, Sunay AKIN, Sümer GÜNDAY, Tan CEMAL, Tuğrul ERYILMAZ, Tuncay AKGÜN, Tuncel KURTİZ, Tuncer ERDEM, Ümit KIVANÇ, Vedat ÖZDEMİR, Yılmaz ERDOĞAN, Zahir TEMOÇİN

Sayfa Sekreteri
Aydağ ŞAHİN, Fikret ÖZDEMİR

Bilgisayar Tasarım:
Murat YÜCEŞAN, Cebirail OKÇU, Vesile ÖZDEMİR, Yasemin KALE

Montaj:
Kadri Çavuşoğlu

Satış:
Cüneyt AYDIN

İşletme:
Orhan AÇAR

Halkla İlişkiler:
Suzan ÇARK

Muhasebe:
Yaşar AKŞAHİN

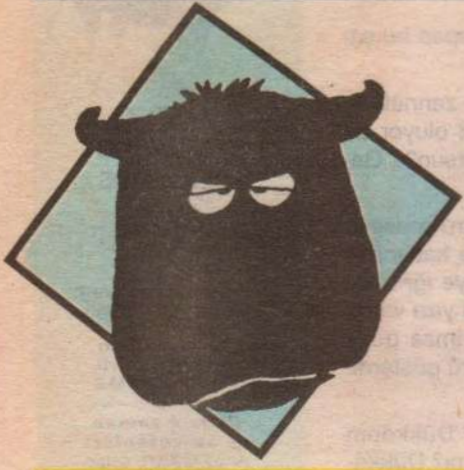
Bina Görevlisi:
Yasin ADIYEKE

Tel: 251 42 44 - 251 57 54,
Fax: 251 52 67,
Baskı: Basmat
Dağıtım: Bir-Yay,
Adres: İstiklal Cad.
İmam Adnan Sok.
No:20 80800

ABONELİK KOŞULLARI

AMERİKA - (UÇAK)
1 yıllık Abone bedeli - 100 \$ -
6 aylık Abone bedeli 50 \$
UZAKDOĞU - (UÇAK)
1 yıllık Abone bedeli - 125 \$
6 aylık Abone bedeli 65 \$
AVRUPA (POSTA)
1 yıllık Abone bedeli 100 DM
6 aylık Abone bedeli - 50 DM
AVRUPA (UÇAK)
1 yıllık Abone bedeli 110 DM
6 aylık Abone bedeli 55 DM
YURT İÇİ (POSTA)
1 yıllık Abone bedeli
3.500.000 TL
6 aylık Abone bedeli
1.750.000 TL

BANKA HESAP NUMARALARI:
Mark hesabı: 3002462 - 0
Dolar hesabı: 3002461 - 2
TL hesabı: 1100384 - 7
(Hesap numaralarının hepsi Yapı Kredi Bankası, Parmak-kapı Şubesine aittir)

Ö

K

Ü

Z

Medya Patronu Aydın Doğan'ın Yeni Çıkaracağı Sol Görüşlü Gazete RADİKAL'in Reklamları Başladı !.

- ✓ Gümüşhane Kelkit doğumlu!.
- ✓ Uzun yıllar Sirkeci'de tekerlek sattı !.
- ✓ Allah yürü ya radikal kulum dedi, çok zengin oldu !.
- ✓ Koç'un has adamı !. MİLLİYET GAZETESİ'ni zor duruma düşen Ali Naci Karacan'dan kelepirci fiyata aldı !.
- ✓ Bir gece ansızın radikal dostu DİNÇ BİLGİN'le birleşerek BİR-YAY adında dağıtım tekeli, kurdu !.
- ✓ Vaktiyle gazetesinde en radikal yazıları yazan AHMET ALTAN'ı işten çıkardı!.
- ✓ Radyo programcısı ROMİNA'yı dağıtım tekeli kurmasını eleştirdiği için bizzat telefon ederek kovdu!.
- ✓ DIŞBANK'ı iç etti !.
- ✓ Altı milyar ROMAN ödülü veriyor !.

O BİR RADİKAL!